

CINQUANTA MILIONS DE PERSONES VIUEN AVUI DESPLAÇADES FORÇOSAMENT ARREU DEL MÓN

Nou èxode

La xifra de refugiats arreu del món no deixa d'augmentar. Amb l'èxode massiu provocat en els últims anys per la guerra civil a Síria, s'arriba ja als cinquanta milions de persones. Al darrere de

moltes d'elles hi ha una història marcada sovint per la persecució, la guerra o la violació dels drets humans. Mentrestant els estats, especialment a Europa, es preocupen sobretot de blindar cada vegada

més les seves fronteres. El mateix papa Francesc ha denunciat amb força aquesta realitat i s'ha oposat insistentment al que anomena «la globalització de la indiferència» P 2-4

El papa Francesc rep els Reis d'Espanya al Vaticà

P 5

© Casa de S.M. el Rey / Borja Fotògrafs

Veto a la iniciativa legislativa provida

Indignació i estupefacció. D'aquesta manera han reaccionat els promotors de la Iniciativa Legislativa «Un de Nosaltres» davant el veto de la Comissió Europea. El màxim òrgan de govern de la Unió Europea ha decidit no tenir en consideració les 1.721.626 firmes que havien aconseguit reunir els organitzadors. P 6

Al[CatCristEstiu] d'aquesta setmana

I Petjades de la Seva Presència

III L'estiu solidari d'una jove parella de Terrassa

VIII Entrevista a Maurici Blancafort

Editorial

Refugiats d'ahir i d'avui

El 28 de juny passat va fer cent anys del magnicidi de l'hereu de l'imperi austro-hongarès i la seva esposa a Sarajevo. L'atemptat va ser la guspira que va fer esclatar la Primera Guerra Mundial (1914-1918) amb un balanç de 65 milions de soldats allistats, 20 milions de morts i 21 milions de ferits. Només una vintena d'anys després, Europa es tornaria a tacar de sang amb la Segona Gran Guerra (1939-1945). Hom calcula que, entre les dues conteses, a Europa es van desplaçar uns 45 milions de persones.

Però avui l'Europa rica ja ha oblidat l'època en què ella mateixa va ser refugiada. El 20 de juny passat es va commemorar el Dia Mundial del Refugiats i l'Alt Comissionat de l'ONU competent (ACNUR) va donar a Ginebra la xifra esfereïdora de 51,2 milions de refugiats i desplaçats al món durant l'any 2013. Els refugiats són persones que emigren dels seus països a causa dels conflictes i les persecucions. Des del principi del drama sirí, 96.000 refugiats d'aquell país s'han instal·lat als països industrialitzats. Entre l'1 de gener i el 16 de juny, 57.000 refugiats i emigrants han travessat la Mediterrània en direcció als països del nord. Aquests dies els mitjans de comunicació s'han fet ressò dels centenars de persones que han intentat entrar a Melilla en salts massius i desesperats de la triple tanca fronterera que separa Espanya del Marroc i d'altres centenars que han navegat des del nord de l'Àfrica cap a Malta i Itàlia amb embarcacions precàries. Dins d'aquest any, 200

persones que intentaven arribar a Europa ja han perdut la vida en aigües de la Mediterrània.

Amb tot, avui els principals receptors de desplaçats ja no són estats europeus sinó el Pakistan, l'Iran o el Líban, un país martiritzat que només té 4,5 milions d'habitants i que acull un milió de refugiats. D'altra banda cada dia una mitjana de 500 menors del Salvador intenten creuar la frontera Mèxic-Estats Units a la recerca del «somni americà». I els tràgics exemples es podrien multiplicar.

L'Església també és present en aquest camp. El Servei Jesuïta a Refugiats ofereix un ampli ventall de servei a més de 700.000 refugiats i d'altres persones desplaçades per la força arreu del món. El papa Francesc, durant el seu pelegrinatge a Terra Santa va declarar que veia en els refugiats «el rostre de Crist» i amb motiu del Dia Mundial del Refugiats va dir: «Milions de famílies refugiades de tants països, de tota fe religiosa viuen en la seva història dramàtica i ferides que difícilment podran ser guarides (...) fem-nos veïns seus, compartim les seves pors i la seva incertesa pel futur i alleugerim-los concretament les sofrències.» I va afegir que Jesús fou també un refugiats: «Va haver d'escapar per salvar la seva vida i se'n va anar a Egipte amb Josep i Maria.» En aquest número de *Catalunya Cristiana* oferim alguns testimonis colpidors de persones que s'han vist forçades a deixar la seva terra. Les seves històries de vida ens fan trontollar les seguretats.

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona

Solidaris i fidels en l'amor

Solidaris i fidels en l'amor. Sí, la solució per a qualsevol crisi, l'aportació cristiana vàlida per a tot temps. Es pot ser solidari, però en què? A més, on aportar solidesa? Quan es parla de liquiditat i s'aplica fins i tot a les relacions humanes, què ens està passant? Com oferir els avantatges, l'atractiu d'un amor sòlid, que sigui contagiós i propositiu, per superar els problemes que planteja la moderna societat anomenada «líquida»? És cert, resulta difícil descriure les seqüeles del tsunami individualista que ens envesteix per tots costats. Tanmateix, la solidaritat en l'amor vol ser aquella proposta que és acollida com un do i, al mateix temps, com la possibilitat de refer junts moltes coses. És opció personal i xarxa, aspectes fonamentals per desemascarar les ofertes enganyoses de felicitat que prometen poder adquirir-ho tot a canvi de vendre's a viure enganxat al propi jo i amb dependència total d'ell. A un amor solidari li correspon un amor fidel. Per això, l'amor autèntic demana proximitat cordial, atenció directa a l'altre, gastar-se a favor seu fins a donar la vida. La proposta de Jesús, que no és teoria sinó actuació verificable i verificada, és aquesta: «Ningú no té un amor més gran que el qui dona la vida pels seus amics» (Jn 15,13). És des d'aquesta perspectiva que és bo endinsar-se en l'Evangeli i descobrir la crida específica de Jesús que, a través nostre, vol arribar al cor de cada persona amb qui ens trobem i tractem cada dia. Hi ha molts aspectes de la vida que no tenen explicació si no és des de l'amor, i no un amor qualsevol, purament humà o d'amistat que espera ser correspost, sinó des de l'entrega total que fa que l'altre sigui primer que jo i que la preferència per aproximar-m'hi i ajudar-lo vagi més enllà dels propis i fins i tot legítims interessos. Si l'amor és relació, cal que sigui sòlid i faci també sòlida tota relació humana. Només des d'ell entenc la solidaritat, terme que ens resulta tan suggeridor i familiar.

L'efemèride de la setmana

Dia 10 de juliol del 1913: neix a Santa Coloma de Farners Salvador Espriu, poeta.

*CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Pérez Ansótegui, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Mercedes De La Torre, ROMA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patricia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Carles del Aguila, Pilarín Bayés, Rosa M. Boixareu, Carme Borbonès, Agustí Codinach, Carlos Dorado, Juanjo Fernández, Joaquim Ferrer, Anna Figueras, Joan Guiteras, Dani Majà, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Glòria Monés, Joan Pallarès-Personat, Joan Piñol, Armand Puig, Quique, Josep Rius-Camps, Peio Sánchez, Lluís Serra, Valentí Serra, Mercè Solé, Sebastià Taltavull, Bàrbara

Virgili, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.

Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 130 €

Gibraltar i Portugal: 130,01 €

Resta d'Europa: 208,01 €

Amèrica i Àfrica: 243,11 €

Àsia i Oceania: 317,21 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Èxode sense esperança cap a Europa

La major catàstrofe migratòria de la història contrasta amb la insolidaritat d'una Europa preocupada sobretot per blindar fronteres

Samuel Gutiérrez

Gairebé 50 milions de persones viuen avui desplaçades forçosament al món. Més de 15 com a refugiades i prop de 30 dins de les fronteres dels seus països. Gairebé un milió de persones estan a l'espera que es resolgui la seva petició d'asil i 3,3 milions viuen com a apàtrides. Són xifres del 2013 facilitades per ACNUR. Xifres molt preocupants, que s'incrementen inexorablement any rere any, però ara són molt més que xifres fredes. Darrere de cadascuna hi ha una història marcada sovint per la persecució, la guerra o la violació de drets humans.

Síria, l'Afganistan, Nigèria, Mali o el Pakistan són alguns dels països de procedència de les més de 435.000 persones que el 2013 van intentar regularitzar la seva situació en països de la Unió Europea. No obstant això, malgrat l'increment de sol·licituds de protecció internacional, «ni Europa ni Espanya responen adequadament a l'èxode de les persones refugiades». És la denúncia que llança la Comissió Espanyola d'Ajuda al Refugiat (CEAR) amb motiu del Dia Mundial del Refugiat, que va tenir lloc el 20 de juny passat. «Demandar protecció internacional a Espanya continua sent una cursa s'obstacles —afegeixen des de la CEAR—. Aconseguir-la és una odisea que exigeix anys d'espera mentre s'emprèn un procés d'integració social i laboral cada cop amb menys recursos públics, cada any amb més precarietat.» Ho saben bé Shahzada i Nasreen, un jove matrimoni pakistanès refugiat a Espanya des de mitjans del 2012. «La nostra família està amenaçada pel fet de ser cristiana —afirmen—. Els radicals islàmics ens han cremat casa nostra diverses vegades i tenim una germana i un cunyat que han estat perseguits i condemnats a mort acusats d'un fals delictes de blasfèmia.»

Amenaçats de mort al Pakistan, on han deixat un fill de 5 anys, van aconseguir arribar fa dos anys a l'aeroport del Prat. Allí mateix van demanar el dret d'asil. Acol·lits a Barcelona per la Creu Roja i assessorats per la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat, van iniciar, aleshores, la seva particular odisea fins a aconseguir fa pocs mesos l'estatut de refugiats. Un lleu somriure

La guerra a Síria està provocant un èxode massiu de població civil.

es marca ara a les seves cares. Saben que s'ha produït un petit miracle. Per això aixequen la mirada al cel i donen gràcies a Déu per les seves benediccions.

Impermeabilització de les fronteres

Encara que la seva situació dista molt d'estar estabilitzada, la història de Shahzada i Nasreen és un oasi enmig del desert. No en va formar part del grup selecte i molt reduït de persones a les quals els ha estat concedida a Espanya alguna mena de protecció internacional. Segons les dades de l'Oficina espanyola d'Asil i Refugi, el 2013 van ser només 535, mentre que a 1.835 se'ls va denegar l'asil. I això que les sol·licituds van augmentar en més d'un 70% respecte del 2012. Aquestes xifres contrasten amb les d'altres països a Europa, com Alemanya, on més de 10.000 persones van rebre l'any passat l'estatut de refugiats; 9.000, a

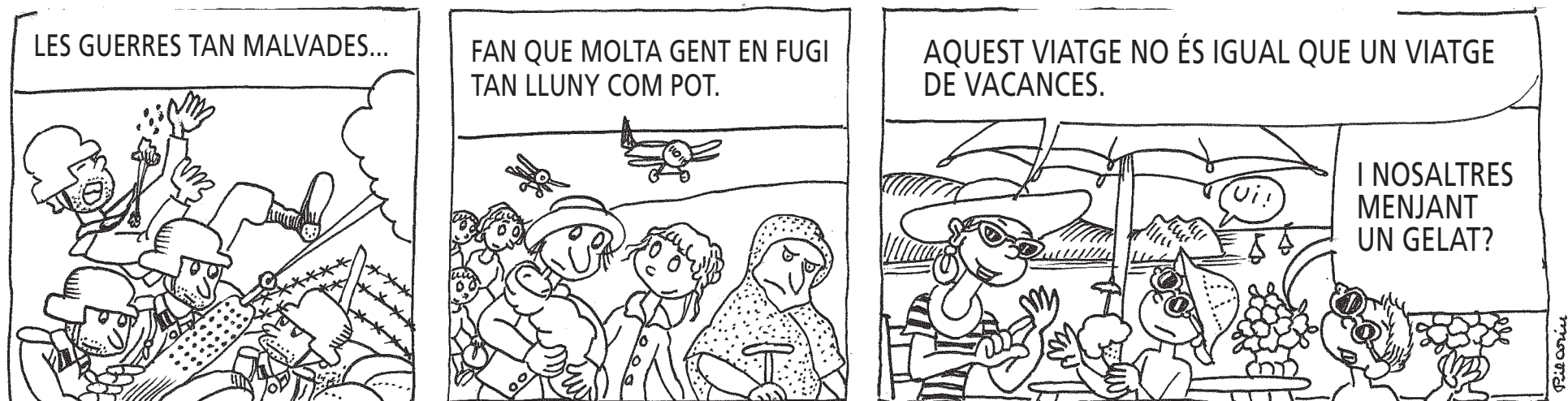
«Ni Europa ni Espanya responen adequadament a l'èxode de les persones refugiades», adverteixen des de la CEAR

França, i 7.500, al Regne Unit. Espanya també és a la cua en el nombre de sol·licitants de protecció internacional a la Unió Europea, amb només l'1% de les sol·licituds (4.500 persones).

«Aquestes dades gairebé no necessiten explicació. Posen en relleu l'escàs compromís de l'Estat espanyol amb la

protecció de les persones refugiades», ha declarat Estel·la Pareja, directora de la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat (CCAR). També ha denunciat la intensificació de les mesures de control fronterer que dificulten l'accés a les persones refugiades al procediment de protecció internacional: «L'alarmant augment de les morts al Mediterrani, especialment a les costes italianes, i els dramàtics successos que van tenir lloc el 6 de febrer passat a la platja de Tarajal a Ceuta, posen de manifest la inexistència de vies segures per a les persones refugiades.» En els darrers tres anys, més de 2.000 persones han perdut la vida a la fossa comuna en què s'ha convertit el mar Mediterrani.

«En lloc d'analitzar les causes profundes d'aquests fluxos migratoris —reivindiquen des de la CCAR— la Unió Europea ha optat des de fa anys per emmurallar les fronteres per impedir-ne l'arribada i també per aconseguir que els països d'origen i de

trànsit assumeixin el paper de gendarmes, mancats d'escrúpols des del punt de vista dels drets humans.»

El fracàs de les polítiques europees d'immigració és evident. Ha estat denunciat en més d'una ocasió pel mateix papa Francesc, que fins i tot ha arribat a parlar de la «vergonya» de Lampedusa. Amb motiu de la Jornada Mundial del Refugiat, Francesc va demanar «proximitat» envers les persones que fugen dels seus països, «compartint les seves pors i la seva incertesa sobre el futur i alleujant concretament el seu patiment». Coincidint amb el rès de l'Àngelus a la plaça de Sant Pere, el Papa va recordar que «Jesús va ser un refugiat, va haver de fugir per salvar la vida amb sant Josep i la Mare de Déu». També va agrair la tasca de totes les persones i institucions que «treballen amb generositat per assegurar als refugiats hospitalitat i dignitat, i els donen motius d'esperança».

El conflicte siria

Molt sensible a la situació dels refugiats, al cor del Papa hi ha des de fa mesos la comunitat siriana, amb 9 milions de desplaçats. El conflicte al Pròxim Orient ha disparat les xifres d'aquest últim any de desplaçats al món. El 2013 els sirians van encapçalar les sol·licituds d'asil a la Unió Europea amb més de 50.000. A Espanya, però, només es van produir 725 sol·licituds, de les quals poc més de 300 van ser aprovades.

La Comunitat de Sant'Egidio acompanya des de fa gairebé un any a Barcelona una vintena de famílies sirianes que van arribar a Espanya fugint del conflicte fratricida que està dessagnant el país. La majoria tenen por i no volen sortir als mitjans. David Coromina, responsable del centre d'acollida de la Comunitat de Sant'Egidio a Barcelona, assegura que estan desorientats i que els costa sortir al carrer. Les famílies amb les quals mantenen relació són musulmanes i provenen de la ciutat d'Homs. Van arribar a Espanya per diverses vies, com a turistes des del Líban o fins i tot a través de la frontera de Ceuta i Melilla. En la majoria de casos són atesos per la Creu Roja i la CCAR, que també els assessora en la qüestió jurídica. Viuen al barri del Raval i acudeixen periòdicament als cursos d'idiomes i activitats de la Comunitat de Sant'Egidio. «S'ha generat una amistat —afirma Coromina— i això és per a nosaltres el més important. A més de l'ajuda material que els podem oferir, creiem que l'essencial és oferir-los una relació personal.» La confiança generada entre ells ha donat ja peu a autèntiques confessions: «A Síria, han estat testimonis de coses terribles, de morts de familiars i amics. Si han fugit del seu país és pensant sobretot en els seus fills, en un futur millor per a ells...»

La Comunitat de Sant'Egidio compta amb una llarga trajectòria de diàleg per la pau. Les seves famoses trobades internacionals en són cada any un bon

Milers de refugiats han perdut la vida en els darrers anys al Mediterrani

«Una vegada i una altra els grups de la societat civil estan a l'avantguarda dels esforços per crear espais on els refugiats reconstrueixin les seves vides amb dignitat», recorda el SJR

exemple. En contacte amb aquestes famílies sirianes, els membres de la comunitat els intenten també donar motius per a l'esperança: «Aprecien molt tota la tasca que fem a favor de la pau. Els en volem fer partícips. Donar-los esperança. Tot passa pel diàleg i el perdó.»

A més de les persones que fugen dels conflictes armats a Síria, Mali i l'Afganistan, o de la persecució de minories al Pakistan i l'Iraq, ha crescut també molt en els últims anys el nombre de refugiats per motiu d'orientació sexual, concretament els membres de col·lectius LGTB, sobretot a l'Àfrica i des de fa poc també a Rússia.

Des de la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat recorden que hi ha 38 països a l'Àfrica on l'homosexualitat està encara criminalitzada. Els membres d'aquest col·lectiu pateixen discriminacions greus i en no pas poques ocasions fins i tot està en joc la seva vida. És el cas, per exemple, de George Freeman, de Sierra Leone. Amb 27 anys tot just, després de ser rebutjat per la família i fer pública la seva

homosexualitat, va haver de fugir de Sierra Leone i demanar asil a Espanya. Assegura que aquí també ha patit discriminació i ha hagut d'emprendre la seva particular odissea: Madrid, Las Palmas... i des de fa uns mesos a Barcelona, on ha rebut l'assessorament i suport de la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat (CCAR).

El 13 de juny passat li va ser concedit l'estatus de refugiat. Això implica adquirir un seguit de drets entre els quals destaquen, entre d'altres, l'accés al sistema sanitari i educatiu, i el permís de residència i de treball. «El seu és un cas excepcional», adverteixen des de la CCAR, «aquests processos solen ser molt més lents i no sempre arriben a bon port. A més, la majoria de peticions d'asil en llocs fronterers són directament denegades».

Solidaritat de la població civil

Mentre els estats, especialment a Europa, es preocupen per blindar cada cop més les seves fronteres, des del Servei Jesuïta a Refugiats (SJR) intenten també veure el blat enmig del jull. «Una vegada i una altra —afirma l'ONG jesuïta en un comunicat fet públic amb motiu del Dia Mundial del Refugiat— els grups de la societat civil estan a l'avantguarda dels esforços per crear espais on els refugiats reconstrueixin les seves vides amb dignitat, aprenguin, treballin i contribueixin en les seves noves comunitats.» I afegeixen: «Aquestes mateixes comunitats, que sovint viuen en la pobresa, necessiten ajuda per oferir protecció, serveis bàsics i, el més important, brindar la seva amistat a les poblacions refugiades.»

El director internacional del SJR, Peter Balleis, ha tret a col·lació un testimoni que hauria de servir d'exemple per a tot el món: «Enmig del conflicte que devasta Síria, i que ha desplaçat més de nou milions de

persones, desenes de milers de sirians de tots els orígens religiosos, ètnics i socials han promogut incansablement l'harmonia, arribant a forjar una cultura d'encontre i diàleg.» Malgrat els evidents signes d'esperança que van sorgint aquí i allí, el SJR adverteix que les comunitats d'acollida tenen una capacitat limitada: «Els governs també han d'actuar.» «La resposta de la comunitat internacional, en general, ha estat insuficient. Les comunitats desplaçades que viuen en zones de conflicte no tenen accés a aliments, habitatges ni serveis d'educació per als seus fills. La seguretat per a aquestes comunitats és, en el millor dels casos, precària; però és pitjor per a les dones i les nenes que sovint són objecte de violència sexual.»

El SJR parla sense embuts de «fractura», sobretot a Europa. «Els països industrialitzats no únicament no han aconseguit brindar ajuda humanitària, sinó que han accelerat l'ús d'expulsiions i detencions arbitràries per desanimar l'arribada de sol·licitant d'asil.» I afegeixen: «Malgrat els perills, els migrants forçosos procedents d'Eritrea, Somàlia i altres parts de l'Àfrica subsahariana no tenen cap altra opció que la de creuar el mar Mediterrani. Milers d'immigrants i refugiats han perdut la vida mirant de trobar un lloc segur on viure.» I fins avui els líders europeus no han pres cap mesura en comú per facilitar un accés segur al continent. El P. Balleis denuncia que «la seguretat fronterera preval sobre la protecció de les persones», amb l'agreujant que «aquestes polítiques s'estan replicant arreu del món». «Les comunitats d'acollida que creen espais per als refugiats i promouen el respecte mutu mereixen suport —acaba assenyalant el responsable de SJR—. Com hem vist al Líban i França, la solidaritat obre les portes a altres possibilitats, com l'accés a drets i serveis. En lloc de buscar solucions a curt termini, els governs farien bé de seguir aquests exemples de solidaritat.»

Cordialitat i bon humor entre el Rei d'Espanya i el papa Francesc

La primera visita oficial a l'estranger de Felip VI ha estat a la Santa Seu

Casa de S.M. el Rey / Borja Fotografos

Agències
Ciutat del Vaticà

«Els escolanets, primer.» La broma que el papa Francesc va fer al rei Joan Carles I a la visita que va fer recentment al Vaticà ha estat motiu de comentari jocós per part de Felip VI en la seva primera trobada com a Rei d'Espanya amb el Successor de Pere. Començava així l'audiència privada que el 30 de juny passat mantenien al Palau Apostòlic de la Santa Seu els dos alts mandataris. Segons ha informat la Sala de Premsa del Vaticà, la trobada del papa Francesc amb Felip VI i Letícia, d'uns 40 minuts, ha «transcorregut en una atmosfera de cordialitat». També s'ha manifestat la satisfacció per la visita, «la primera que el monarca fa a l'estranger, com a continuació de la que van fer el rei Joan Carles I i la reina Sofia el 28 d'abril passat. D'aquesta visita s'espera un enfortiment de les bones relacions ja existents entre la Santa Seu i Espanya».

Tradició reial

Els Reis d'Espanya i el Sant Pare han abordat temes d'interès comú com ara la importància d'afavorir el diàleg i la col·laboració entre l'Església i l'Estat per al bé de tota la societat espanyola. També s'han esmentat diversos problemes de caràcter internacional i regional, amb una atenció particular als que afecten les zones de conflicte. Els Reis han aprofitat, a més, per renovar la invitació al Pontífex perquè vagi a Espanya l'any 2015, amb motiu del V Centenari del naixement de Santa Teresa de Jesús. Tant és així que el Rei es va acomiadar del Pontífex «amb l'esperança de veure'l a Espanya».

El Rei es va acomiadar del Pontífex «amb l'esperança de veure'l a Espanya»

La visita a la Santa Seu de Felip VI i Letícia inaugura l'agenda internacional dels nous Reis i valida la tradició dels reis espanyols d'anar a la Santa Seu al començament dels seus regnats per ser rebuts pel Successor de Pere. La reina ha anat a la cita vestida de blanc, però sense

mantellina, en virtut del que es coneix com a *privilège du blanc*, una virtut per la qual només les reines catòliques poden trencar el protocol general que estableix el Vaticà per ser rebuts pel Papa, i els concedeix així el privilegi de presentar-s'hi vestides de blanc.

El papa Francesc va conèixer els actuals Reis d'Espanya el 19 març del 2013, quan aquests van encapçalar, com a Prínceps d'Astúries, la delegació espanyola que va assistir a la missa solemne d'inici de pontificat. Abans, ja havien estat rebuts el 2004 per Joan Pau II al Vaticà, pocs dies després de casar-se a l'Almudena. L'1 de maig del 2011 van tornar a visitar la Santa Seu per assistir a la missa de beatificació del Joan Pau II presidida per Benet XVI.

Barcelona al cor del Papa

Unes setmanes després de l'entrevista concedida a *La Vanguardia*, en aquesta ocasió ha estat el torn del diari romà *Il Messaggero*. El papa Francesc ha concedit una entrevista en què reflexiona sobre diverses qüestions relacionades amb temes socials i la reforma de l'Església. També mostra el seu interès pels problemes específics de les grans metròpolis, per exemple l'existència de tribus urbanes, i es refereix explícitament a la segona fase del Congrés Internacional de Pastoral de les Grans Ciutats que es farà al novembre a Barcelona. «Al novembre farem a Barcelona una trobada dedicada pròpiament a la pastoral de les metròpolis», afirma el papa Francesc. El Congrés Internacional de Pastoral de les Grans Ciutats es va celebrar a Barcelona del 20 al 22 de maig en la seva primera fase. La segona fase serà del 24 al 26 de novembre i culminarà el 27 de novembre, quan el papa Francesc rebrà el cardenal Lluís Martínez Sistach i cardenals, arquebisbes i bisbes d'arreu del món.

Però en l'entrevista concedida a *Il Messaggero*, el papa Francesc també aborda altres qüestions com la corrupció política. En aquest sentit, recorda que la primera obligació dels polítics és «tutelar sempre el bé comú», incloent-hi «la custòdia de la vida humana, la seva dignitat». Així mateix, afirma que «els comunistes van robar als cristians la bandera dels pobres». I recorda que «la bandera dels pobres és cristiana» i que «la pobresa és en el centre de l'Evangelí».

Les floretes del papa Francesc

El senyal de Déu és la seva tendresa

Josep M. Massana,
o.f.m.

Molt sovint els fariseus demanaven a Jesús un senyal que demostrés que tenia autoritat per fer el que feia, o per mostrar que era el Messies. De fet, tot el que feia o deia Jesús n'eren senyals, però ells no se n'adonaven, perquè devien esperar un senyal molt especial, gairebé enlluernador, a l'altura de les seves expectatives de gent elitista. Per això els senyals més senzills i entenedors els passaven desapercebuts. Jesús els promet que els donarà el senyal de «Jonàs», o sigui la seva resurrecció. Ni així no ho van copsar. Qui no entén allò que és simple, tampoc no entendreà allò que va més enllà.

El papa Francesc ens fa retornar a la simplicitat de la teologia. No ens diu que la nota característica de Déu és l'omnipotència, la saviesa, ni tan sols la seva infinitud... No. Déu és més simple. El senyal de Déu és

la tendresa. Si volem buscar Déu i trobar-lo, si volem conèixe'l, si volem viure la seva vida, deixem-nos embolcallar per la seva tendresa.

Mirant el Nen de Betlem, veient com Jesús tracta els pecadors, els pobres, els marginats, sentint com parla als infants... descobrim Déu fet tendresa.

El Papa ens posa una sèrie de preguntes. Ens fa fer com un examen de consciència. O bé, tal com ho diu ell, ens posa «deures» a cadascun de nosaltres: «M'atreveixo a posar-te com uns "deures escolars" per fer a casa, a la feina, pel carrer...: Et deixes acaronar per la tendresa d'un Déu que t'estima? T'adones que deixar-te buscar per Déu és més important que buscar-lo? Et deixes estimar? Et fa por la tendresa de Déu? T'animes a fer-te tendresa, per a tota persona que està al teu costat?»

Veto a la iniciativa legislativa provida

El braç executiu de la UE rebutja la iniciativa «Un de Nosaltres», que havia aconseguit 1,7 milions de firmes

Joan Piñol
Barcelona

Indignació i estupefacció. D'aquesta manera han reaccionat els promotors de la Iniciativa Legislativa «Un de Nosaltres» davant el veto de la Comissió Europea. El màxim òrgan de govern de la Unió Europea ha decidit no tenir en consideració les 1.721.626 firmes que havien aconseguit reunir els organitzadors. Per damunt d'això, la Comissió s'ha reafirmat en la seva política de finançar la destrucció d'embrions humans i l'avortament. Els promotors de la iniciativa i la Comissió d'Episcopats de la Comunitat Europea (COMECE) han lamentat la resolució.

La iniciativa «One of Us» («Un de Nosaltres» en anglès) es va gestar l'estiu de l'any 2011 a Roma entre diverses entitats provida. Van aprofitar que la Unió Europea havia implementat l'any 2011 les iniciatives ciutadanes com a mecanisme de participació democràtica. L'1 de novembre del 2012 va començar la recollida de firmes. Segons la legislació, perquè una iniciativa sigui acceptada cal reunir un mínim d'un milió de firmes i aconseguir un mínim de signatures en set dels estats membres. Després d'un any d'intensa labor, l'1 de novembre del 2013 els organitzadors havien aconseguit reunir pràcticament 1,9 milions de firmes i van superar el límit en 19 països membres de la UE. Les autoritats de cada estat van revisar totes les firmes en un procés rigorós i estricte. Finalment, la Comissió Europea va donar per vàlides més d'1,7 milions de firmes. Cal tenir en compte que això converteix «Un de Nosaltres» en la iniciativa europea que ha aconseguit més firmes, fins ara.

Tal com ja va explicar en el seu moment *Catalunya Cristiana*, la iniciativa no s'aplica directament encara que es reuneixin les firmes. Com el nom indica, és una proposta de canvis normatius que fan els ciutadans perquè les institucions europees els debatin i votin. Així doncs, cal presentar la proposta davant la Comissió Europea, que és la institució que té la potestat de proposar noves lleis a la Unió Europea. Aquest és un dels vicis del sistema. És el mateix Govern de la UE (la Comissió) i no pas el Parlament qui decideix en primer terme si una iniciativa ciutadana tira endavant o no. Com s'ha vist, en aquest cas la Comissió ha rebutjat d'entrada el que es proposava. «Aquest poder de vetar la iniciativa és antidemocràtic perquè, políticament, hauria de ser el Parlament Europeu qui donés el veredict sobre el que proposem», lamenten els promotors en una nota oficial.

Un veto sense arguments

El document és el punt clau de la polèmica. La Comissió no argumenta per què rebutja la iniciativa. «La resposta de la Comissió és hipòcrita i desdenyosa perquè ha fet com si no

entengués el que demanàvem i s'ha limitat a escriure 30 pàgines d'auto-satisfacció sobre les polítiques que aplica actualment la UE», denuncien els promotors. Els bisbes europeus encara han anat més enllà: «El document simplement descriu el marc legal actual i no avança cap nou argument per sostenir la seva posició.» La coordinadora de la iniciativa en l'àmbit europeu, l'espanyola Ana del Pino, lamenta que la Comissió no hagi entès allò que proposaven i no hagin aprofundit en les propostes. «No hi ha hagut un estudi rigorós perquè nosaltres fèiem propostes concretes i no ens han contestat», explica aquesta jurista. La professora de Dret de la Universitat Pompeu Fabra Sílvia Morgades es mostra sorpresa: «Sobta perquè precisament "Un de Nosaltres" era una iniciativa molt ben estructurada, seriosa i concreta a nivell jurídic que deixava clar quins articles volia modificar.»

Efectivament, la iniciativa s'encaminava a modificar dues qüestions: la investigació científica que destrueix embrions i el finançament d'avortaments en països en via de desenvolupament. Els promotors se servien de les últimes troballes científiques per exigir que la Unió Europea no financés amb diners

Shin'ya Yamanaka en descobrir que es poden reprogramar cèl·lules sense haver d'emprar embrions tot i aconseguir els mateixos o, fins i tot, millors resultats.

Durant la reunió celebrada el 9 d'abril amb la Comissió Europea per plantejar les propostes de la iniciativa, es va demostrar el desconeixement de l'actualitat científica. Els tècnics de la Comissió es vantaven dels bons resultats que produïa emprar cèl·lules embrionàries en regenerar la ceguesa i les lesions medul·lars. Els científics que donen suport a la iniciativa no es van poder quedar callats. «El doctor Alain Privat va ser taxatiu perquè com a científic va assenyalar que precisament aquestes dues aplicacions havien estat abandonades per risc que es formin tumors», explica Del Pino. En aquest sentit, s'ha elaborat un document on

una vintena de científics de primer ordre argumenten per què emprar embrions no és la millor manera de fer avançar la ciència.

Ana del Pino confirma que els promotors estudien les possibles vies per recórrer aquesta decisió davant del Tribunal de Justícia de la Unió Europea. Igualment els organitzadors volen pressionar i demanar explicacions a la Comissió apel·lant al defensor del poble de la Unió Europea. «També un grup d'eurodiputats pot demanar que la iniciativa arribi a la cambra

europea», explica.

Segons els promotors, la Comissió només s'escolta el poderós lobby a favor de l'avortament. Cal pensar que grups que promouen la destrucció de vides humanes reben un copios finançament públic de la UE, precisament el que volia evitar «Un de Nosaltres».

Fins i tot el comissari estonià Andris Piebalgs va presumir que la UE continuaria finançant per tot el món pràctiques que asseguressin l'avortament. En la resposta, la Comissió admet que, efectivament, la UE finança avortaments en la seva ajuda al desenvolupament. Ana del Pino conclou: «És un veto ideològic.»

Els promotors creuen que la Comissió «ha abusat del poder de vetar les iniciatives». Els bisbes europeus plantegen una reflexió més general: «Segons la Comissió no es pot canviar allò que ells han decidit prèviament i això indueix a la conclusió que hi ha un conflicte entre la legitimitat de la Comissió i la dels nous instruments de participació democràtica com és aquesta iniciativa.» En efecte, aquest veto posa en dubte l'eficàcia de les iniciatives legislatives a la UE i qüestiona la voluntat real de democratitzar les institucions europees.

ANA DEL PINO
Aquest poder de veto és antidemocràtic perquè hauria de ser el Parlament Europeu qui donés el veredict sobre el que proposem

públics pràctiques que implicaven la destrucció de vides humanes. Volien fer d'aquesta exigència un principi inclòs en el pressupost de la UE i en la llei de finançament científic. En canvi, la contesta de la Comissió afirma que abandonar la investigació amb cèl·lules embrionàries suposaria un retrocés a la ciència. «Aquesta no és la realitat en el camp de la investigació científica perquè ja se saben moltes altres maneres d'avançar en la ciència i curar malalties on no cal destruir embrions», explica Del Pino. No cal anar gaire lluny per trobar exemples. L'any 2012 es va donar el Nobel de Medicina al doctor

Pelegrinatges del 2014

ARMÈNIA

Del 5 al 16 d'agost
Un poble marcat per la fe

ETIÒPIA

Del 18 al 30 d'agost
Tribus i cristians del sud

Del 7 al 18 d'octubre

CUBA

Santuari de la Verge de la Caritat del Cobre i ruta cultural en homenatge als indians

El sorteig s'ha fet a la seu de Catalunya Cristiana el dilluns 30 de juny.

Sorteig de la rifa de l'Associació d'Amics de Catalunya Cristiana

El dilluns 30 de juny va tenir lloc a la seu de *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel el sorteig de la rifa 2014 de l'Associació d'Amics de Catalunya Cristiana. El sorteig es va fer davant notari.

1r premi: **1043**

2n premi: **5341**

3r premi: **3773**

Premi especial per al talonari núm. **064**

Sortides recomanades per CLUB MÉS AMICS amb prevere acompanyant del grup des de Barcelona:

Del 29 agost al 5 setembre

LIGÚRIA i EMÍLIA-ROMANYA

Ruta de fe i cultura pel nord d'Itàlia

Del 28 juliol al 4 agost

PELEGRINATGE A LA MAGNA CATALONIA, SICÍLIA I MALTA

Els jesuïtes s'integren en una sola província

El nou delegat de Catalunya és el P. Llorenç Puig

Redacció / Madrid

El P. Adolfo Nicolás, superior general de la Companyia de Jesús, va presidir el 21 de juny passat a Madrid la creació de la nova província d'Espanya. L'acte, al qual van assistir més de 500 jesuïtes i col·laboradors de la Companyia va consistir en una eucaristia, durant la qual es va llegir el decret de creació de la nova província i la patent del nomenament del P. provincial, Francisco José Ruiz Pérez.

En l'homilia, el P. general va demanar a la Companyia de Jesús que afronti amb creativitat els reptes i dificultats que planteja un món en què «vivim de pressa, amb més pressió i amb menys temps». I va afegir: «Seguim necessitant l'aportació de tothom, no podem prescindir de la saviesa de ningú.»

Amb aquesta celebració ha culminat el procés d'integració de les províncies a la Companyia de Jesús a Espanya en què s'ha estat treballant de manera progressiva des del 2008 i que suposa una renovació de les estructures d'organització interna dels jesuïtes al nostre país. Les cinc províncies que fins ara existien a Espanya s'integren en una província que es dota de noves estructures. El seu objectiu és respondre als reptes de la societat actual i facilitar el treball apostòlic de la Companyia de Jesús.

Aquesta renovació es concreta principalment en dos aspectes: potenciar la presència i la proximitat a cada territori, a través de la creació de plataformes locals i territorials i, al mateix temps, impulsar el treball conjunt de les persones i institucions que treballen en un mateix àmbit a través de plataformes sectorials.

Pel que fa a l'organització territorial, la nova província comptarà amb plataformes apostòliques locals (PAL), que agrupen les diverses activitats o institucions de la Companyia de Jesús d'una zona concreta que treballaran sota la coordinació i animació d'un superior local. En una PAL trobem, per exemple, comunitats de jesuïtes, col·legis, parròquies, organitzacions socials, etc.

A més, la Companyia de Jesús a Espanya comptarà amb dues plataformes territorials (PAT) que, tenint en compte les peculiaritats culturals i lingüístiques de cada territori, corresponen a les actuals províncies Tarraconense (Catalunya) o Loiola (País Basc i Navarra). A cada una hi haurà un delegat territorial nomenat pel superior general. En el cas de Catalunya, el nou delegat és el P. Llorenç Puig, director de Cristianisme i Justícia.

D'altra banda, les institucions, activitats i projectes de la Companyia de Jesús s'organitzaran en cinc sectors apostòlics, per potenciar la feina en xarxa. Aquests són: educació, universitats, social, pastoral i formació dels jesuïtes.

Un procés de sis anys

La Companyia de Jesús es un orde religiós de l'Església catòlica fundat per sant Ignasi de Loiola i aprovat el 1540

El P. Adolfo Nicolás ha presidit l'eucaristia que ha segellat la integració de les províncies jesuïtes d'Espanya.

pel papa Pau III. Avui està estès arreu del món, amb gairebé 17.000 jesuïtes. Espanya compta amb 1.160 jesuïtes.

Des dels inicis, l'activitat de la Companyia de Jesús s'ha anat diversificant segons els reptes de cada lloc i de cada generació, des de la docència universitària fins a l'atenció al món de la marginació, passant per l'educació de la joventut o el mestratge de l'experiència espiritual. Caracteritza totes les activitats la promoció de la justícia i el diàleg amb la cultura.

Responent a la crida de la darrera Congregació general, la Companyia de Jesús arreu del món està fent un procés

L'objectiu del procés d'integració és respondre als reptes de la societat actual i facilitar la feina apostòlica de la Companyia de Jesús

de recerca de noves formes d'organització per respondre creativament a noves realitats. En aquest context, el 2008 les cinc províncies que ocupen el territori de l'Estat espanyol van començar un procés de reflexió. Partint de la realitat i les necessitats, s'ha dut a terme un itinerari de recerca de noves formes d'organització interna que permetin realitzar les prioritats apostòliques de la Companyia de Jesús. El projecte va ser aprovat pel P. general Adolfo Nicolás el 2010, i a partir de llavors va començar el procés d'integració que ha culminat aquest 21 de juny.

Defensa de la vida «amb totes les conseqüències»

Redacció / Madrid

«Tota llei d'avortament és dolenta i no es pot legitimar mai la mort d'un innocent.» El secretari general de la CEE ha tornat a recordar recentment la posició de l'Església catòlica davant de la nova reforma de la llei de l'avortament, arran sobretot de la inclusió de la malformació fetal com a motiu legal per avortar. «L'Església fa una opció per la vida amb totes les conseqüències —ha defensat—. Comprenem la situació dramàtica de dolor i de patiment dels pares que es veuen en aquesta situació, especialment la dona, però no podem tarifir la vida humana amb unes categories de qualitat.» Això no obstant, Gil Tamayo també ha assenyalat «que la nova llei és menys dolenta que l'actual», perquè protegeix més la vida: es passa de llei de terminis a llei de supòsits, s'admet l'objecció de consciència com a dret, es busca protegir el *nasciturus* i no es considera l'avortament com a dret...

Aquestes afirmacions del secretari general de la CEE han tingut lloc a

la roda de premsa posterior a la celebració de la Comissió Permanent de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE), reunida a Madrid el 25 i 26 de juny. S'hi ha començat a treballar un nou Pla Pastoral per al trienni 2016-2020. Ja se n'ha presentat un primer esborrany. Aquest nou Pla Pastoral es redactarà tenint en compte l'exhortació apostòlica del papa Francesc, *Evangelii gaudium*, centrada en l'anunci de l'alegria de l'Evangeli en el món actual. Un altre dels assumptes tractats a la Permanent del CEE ha estat el de la nova llei d'educació. Els bisbes s'han mostrat preocupats per com s'ha concretat, per part del Govern central i de les comunitats autònomes, el desenvolupament normatiu de la nova llei d'educació (LOMCE), on de fet es deixa oberta la porta a l'incompliment tant del dret dels pares a educar els fills segons les seves conviccions, com del que està establert als acords Església-Estat pel que fa a l'ensenyament de la Religió catòlica. José M. Gil Tamayo ha recordat que el problema afecta totes les confessi-

ons religioses: «No es tracta de cap reivindicació de privilegis per part de l'Església catòlica, sinó, primer de tot, de garantir el dret constitucional dels pares a educar els fills segons les pròpies conviccions.»

En algunes comunitats autònomes, l'assignatura queda, a Ensenyament Primari, amb tan sols 45 minuts setmanals assignats. «Creiem que es tracta d'un temps totalment insuficient per proporcionar una educació mínima de qualitat», ha afirmat el secretari general de la CEE. D'altra banda, al Batxillerat la Religió queda a mercè de l'opció lliure de les comunitats autònomes, i fins i tot dels centres.

Als bisbes els amoïna l'incompliment del principi constitucional que garanteix el dret dels pares a educar els fills segons les seves conviccions morals i religioses, així com la disparitat de criteris de les diverses comunitats autònomes o centres escolars. La petició de la CEE és que el Govern aprovi un decret llei en què s'estableixi l'horari mínim d'aquest ensenyament.

Punt de vista

Joaquim Ferrer

Historiador i president de la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat

Una reflexió sobre el Dret a Decidir

En la vida de tots els pobles el Dret a Decidir ocupa un lloc fonamental perquè és en la seva aplicació que configuren la forma col·lectiva recollint les aspiracions dels que en formen part.

En la història de Catalunya el Dret a Decidir ha estat i és una constant aspiració del poble, l'hem defensat sempre. Enguany, que es commemora el Tricentenari de l'11 de Setembre del 1714 ens recorda que els catalans, en aquella circumstància, posaren totes les seves energies en la convicció de seguir sent un poble lliure i així ha estat també i és en els darrers tres-cents anys. Sistemàticament, cada generació ha fet el possible perquè el Dret a Decidir dels catalans fos viu i operatiu.

Ara el Dret a Decidir és ben present en la societat catalana amb un especial dinamisme social, conscients com som que només amb la seva aplicació aconseguirem organitzar la nostra vida de forma adequada a l'època dels grans desafiaments de la globalització i de forma justa, és a dir, en benefici de totes les persones que formen el nostre poble.

Aquesta és la vitalitat del Dret a Decidir i és per aquesta importància que el conjunt d'entitats d'Església i d'inspiració cristiana que hem subscrit el Pacte Nacional pel Dret a Decidir organitzem un acte de reflexió sobre la seva importància actual, obert a tothom.

L'acte se celebrarà el 7 de juliol proper, a les 19.30 h, a l'auditori del centre CaixaFòrum (Av. Francesc Ferrer i Guàrdia, 6-8 de Barcelona-Montjuïc). Hi intervindran el teòleg Xavier Morlans; el president Joan Rigol, coordinador del Pacte Nacional pel Dret a Decidir; la teresiana Victòria Molins; el comissari de la commemoració del Tricentenari Miquel Calçada, i s'acompanyarà amb actuacions musicals i d'un audiovisual que recull el pensament sobre aquesta qüestió de diversos intel·lectuals i eclesiàstics catalans. El cartell de l'acte és una aportació de Pilarín Bayés.

El Dret a Decidir es forja en la consciència de cadascun de nosaltres, és la conseqüència clara de la identitat que poseïm en formar part del poble de Catalunya. També la seva aplicació té un primer àmbit personal, però aquest dret necessita tot seguit trobar-se amb els altres. Això és el que demostren les grans manifestacions d'aquests anys, i tot aquest impuls fet amb convicció, amb alegria, amb cordialitat, amb imaginació, convençuts que l'aplicació del Dret a Decidir és una forma de fer un món més just. Us esperem el dia 7 de juliol!

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

Fe vol dir intimitat amb Crist

Benet XVI, en unes paraules que pronuncià a l'Àngelus d'un diumenge, va dir: «La fe no és una simple acceptació d'unes veritats abstractes, sinó una relació amb Crist que ens porta a obrir el nostre cor a aquest misteri d'amor i a viure com a persones que se saben estimades per Déu.»

El Sant Pare Francesc insisteix en aquest mateix tema. La fe acollida esdevé intimitat amb Jesucrist. La fe és un do. Una virtut infosa en el baptisme. Una virtut que, com tota virtut, ha de ser actuada. La fe ha d'anar creixent. Creix en la mesura que és

interioritzada i que esdevé tracte d'intimitat amb el Senyor Jesús. La intimitat suposa descansar el cor en Déu. Per aquesta raó, s'ha de cercar un temps per trobar-se amb el Senyor. Cal introduir, en la pròpia vida, el silenci. És un pont necessari que permet obrir-se davant del misteri admirable de Déu.

La fe posseeix un altre efecte indivisible. Ens fa viure com a persones. És una necessitat de primer ordre. La fe reforça el nostre ésser de criatures. Posa en acte la dignitat humana. La fa més profunda. Reforça la personalitat. Tota persona ha de ser estimada. I la fe ens fa sentir estimats pel Senyor. Som veritablement estimats! Fills de Déu!

La fe ens fa intimar amb Crist. Intimitat que requereix l'aprofundiment. La fe ha de ser més coneguda per nosaltres mateixos. Requereix una formació. El coneixement de la veritat revelada ajuda la intimitat amb Jesucrist. La fe s'enriqueix al costat dels evangelis i de la doctrina de l'Església. Rails que menen a regraciar al Senyor i a ser els seus íntims.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà
ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net

La Gran Cartoixa (2) i les cartoixes

Es tractava d'intercanviar opinions sobre tècniques d'elaboració d'infusions, per a això s'havia desplaçat el meu amic. Vam anar a Voiron, on hi ha la factoria del *Chartreuse*. El procés inicial és artesanal i la fórmula és secreta, només la coneixen els monjos. Encara que sembli un acudit, estava a càrrec d'un anglès, un francès i un espanyol. De seguida, es van distribuir la feina. El britànic en va continuar la tasca, però n'ignoro el nom. El gal, Fr. Jean-Marie, va intercanviar opinions i dubtes amb el meu amic. L'espanyol Gmà. Joan, de Burgos, em va atendre a mi.

Vaig aprofitar l'ocasió per conèixer uns quants detalls de les vivències d'un monjo. És sabut que el seu règim d'alimentació és molt sever i la disciplina i la soledat, també. Li vaig preguntar què era el més difícil. Em va contestar: «Com vostè sap molt bé, el cos és un ase al qual es domestica fàcilment. El que costa és el lliurament a la pregària, sense conèixer, ni controlar els resultats. Vosaltres, els sacerdots, sabeu si la vostra tasca dona fruit o no. Nosaltres ho ignorem totalment.» Aquest detall em va impressionar i li vaig prometre que pregaria per ells. Aquest matí, amb les germanes del Cottolengo, els ho deia: «Amb elles i amb Càritas intento col·laborar quan puc, són les dues entitats que admiro més.» Pel que fa als cartoixans i altres contemplatius, cada dia prego per ells perquè continuïn aquesta tasca que protegeix el món, que em protegeix a mi. La trobada i el diàleg amb un monjo o una monja de clausura és la gran sort que em proporciona Déu, de la qual més disfruto, la que m'aprofita més espiritualment.

El bon Gmà. Joan em deia que volia ser monjo i fer aquesta vida. Els meus superiors m'han encarregat aquesta feina, i a ella dedico la meua jornada. Quan al capvespre pujo a la cartoixa (14 km, amb un 2cv, d'aquell temps) de vegades hi arribo ben cansat i no sóc capaç de res més sinó posar-me al cor en silenci, i acompanyo la pregària d'un pare. Em va sorprendre. El que m'explicava, no s'assemblava ni a la pregària del fariseu o del públicà, de la qual parla l'evangeli. Era un testimoni de pietat humil, que fins aleshores desconeixia, que em va impressionar i no l'he oblidat mai.

«En això passo el dia. Però, miri vostè», va continuar, «la primera cartoixa femenina que es va fundar a Espanya, durant el primer any, no va tenir cap ingrès sinó el que li enviaven com a benefici del licor, que nosaltres, els cartoixans no comercialitzem.»

No van ser només aquests monjos els que ens van atendre. El P. Lluís M., de Lleida, em va recomanar que em fixés en el claustre. Després em va portar a una capella minúscula i em va deixar sol perquè hi celebrés la missa. M'hi estaria una hora sense que ningú vingués ni em veiés. No havia tingut mai tanta llibertat. Ningú no observaria si complia o no amb les rúbriques, ni sentiria les pregàries que anava a pronunciar. Ningú no em cronometraria. Aquesta missa va ser inoblidable. Em van atorgar el privilegi d'assistir a la missa conventual. El celebrant ho va fer, com he sabut després que és la norma cartoixana, amb els braços oberts en creu tota l'estona. Els assistents sempre amb la caputxa posada. Un tenia la impressió d'estar en un altre planeta, proper físicament a la Transcendència.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

Les contraindicacions internes

Pau, en aquest fragment de la seva carta als cristians de Roma (7,18-25), parla de la seva pròpia experiència. Resulta profundament revelador. Obre el seu cor i mostra amb nitidesa les contradiccions internes entre el bé i el mal: «No faig el bé que voldria, sinó el mal que no voldria.» La raó rau en el fet que reconeix que porta a dins el pecat. El llenguatge psicològic parlaria de l'ego, que impedeix exercir la llibertat de viure el que es desitja. El pecat s'oposa a la Llei de Déu. Aquestes dues realitats estan en el cor humà des del mateix naixement. Són dues lleis que entren en contradicció i que lluiten entre elles. La teologia ha desenvolupat el concepte de pecat original, tan difícil de definir en la teoria, però tan evident en la pràctica. Pau no intenta buscar explicacions, sinó evitar quedar atrapat en aquest carreró sense sortida. L'experiència mateixa, el coneixement d'un mateix, la immersió en la seva interioritat li mostren la seva incapacitat per sotmetre la llei del pecat a l'acció de Déu. Molts predicadors, molts responsables de les comunitats, eviten descobrir les seves pròpies contradiccions perquè creuen que farien menys creïble el missatge del qual se senten portadors. No obstant això, la veritat sempre allibera. No es tracta de trobar coartades per justificar els mateixos errors, sinó de reconèixer els fets. Pau exclama: «Que en sóc, de dissortat!» Quan una persona arriba a la línia fronterera, quan les energies s'han esgotat, quan ja no queda res més a fer, quan es viu amb intensitat el sentiment d'impotència... només aleshores es descobreix la solució. L'esforç és necessari,

La fe no situa la persona en una zona de confort i de relaxament, sinó que obre un horitzó de confiança

però insuficient. No és qüestió de punys o de voluntarisme, sinó d'humilitat, de lucidesa, d'obertura a la gràcia, de continuar estimant el bé malgrat les dificultats de realitzar-lo. Pau afirma que l'alliberament arriba per Jesucrist. Molta gent busca el creixement personal, que és indispensable, però Pau creu en la salvació. Aquesta proposta no evita el combat interior ni anul·la les contradiccions internes. La fe no situa la persona en una zona de confort i de relaxament, sinó que obre un horitzó de confiança. L'ego és poderós. També, subtil. Intenta passar inadvertit per a un mateix. Així actua a plaer. El seu primer enemic és la consciència, perquè en queden al descobert les estratagemes. Quan això passa, intenta convèncer sobre la impossibilitat de superar la seva força. Combatre'l amb les mateixes armes aboca al fracàs. David, quan va voler vestir l'armadura, no podia vèncer Goliat. Només amb els seus propis recursos i amb la gràcia de Déu el combat va tenir èxit. Amb l'Esperit, la llibertat és possible i les contradiccions internes, sense desaparèixer, s'eleva a un punt superior des del qual l'amor impera sobre el pecat. Aleshores, només aleshores, ressona dins del cor l'expressió divina: «En tens prou amb la meua gràcia.»

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Un exemple genial de resiliència

Aquesta setmana he tingut una grata sorpresa i una de les grans alegries que brinda la vida a la qual em dedico fa molt anys. Una trucada telefònica i una veu desconeguda —de moment— que demana per algun «responsable» del pis d'acollida. Dic que sóc jo i pregunto en què puc servir-lo. La veu manifesta sorpresa i respon: «No deus ser la Viqui, la monja.» La meua resposta positiva arrenca una expressió d'alegria a l'altra banda del fil telefònic. «Et fa res que et vingui a veure?» Em diu que és el Jordi i jo penso en un dels col·laboradors o dels educadors. Mitja hora després el tenia davant i sentia la força d'una sincera abraçada. El cas és que la seva cara em sonava.

Si tens una ment oberta, positiva i clara, qualsevol repte és possible

«No em reconeixes? Ens coneixem de fa molts anys. Sóc en George. Be, però ara em dic Jordi.» En aquell moment vaig fer recular la pel·lícula dels meus records. Era un dels primers nois que vam rebre als anys 90 al pis d'acollida. D'aquells temps només queden records arxivats en uns panells amb les fotos de tots els que ens han deixat... Tenia al davant un supervivent d'aquells primers acollits seropositius. Va començar a treure fotografies d'aquells temps. Tots els seus companys són ja només records... col·leccionats en un àlbum. Tots, menys ell. Allà el tenia amb un aspecte increïble i amb el mateix somriure d'abans.

La tarda se'm va fer curta escoltant tot el que m'havia de dir. Ara és un ciclista d'elit que —malgrat la falta de defenses, a causa de les cinc o sis malalties contra les quals lluita cada dia— ha aconseguit uns rècords que no tenen molts companys que gaudeixen d'una bona salut. «La millor aventura —em diu— l'he viscuda cinc vegades a la Titan Desert, una maratón tipus Dakar, en bicicleta de muntanya, pel desert del Sàhara, al sud del Marroc.» Jo recordava aquell noi romanès que va arribar al pis en unes condicions pessimes i que tantes vegades havia estat a punt de morir. Ara —català fins al moll de l'os com diu ell mateix— parla perfectament la nostra llengua, s'ha canviat el nom al DNI, però, sobretot ha canviat els seus hàbits... Entrevistat per diferents mitjans de comunicació, podeu trobar la seva vida a internet si busqueu Jordi Sandor. Veureu tot el que pot aconseguir l'ésser humà.

Avui us deixo només alguna de les seves paraules: «Si tens una ment oberta, positiva i clara, qualsevol repte és possible. La limitació se la posa un mateix. Si jo, amb la meua discapacitat orgànica greu, puc fer i acabar una competició tan dura com la Titan Desert, amb menys de la meitat de les defenses que una persona sana, qualsevol amb més o menys salut, pot fer-ho.»

Enteneu ara la meua alegria davant la «resiliència» (capacitat per sobrepassar-se a situacions adverses) posada a prova en el Jordi?

Zoom

Eduard Brufau

Càritas Internacional ha alertat de l'expansió de l'epidèmia del virus d'Ebola a Guinea Conakry i Sierra Leone, que fins ara ha provocat uns 300 morts. Des de la mateixa entitat també s'ha engegat un projecte sanitari urgent per tractar els afectats i prevenir més infeccions. L'Ebola és un virus descobert fa menys de quaranta anys, altament infecciós i que causa la mort del 90% dels malalts.

Tradició i qualitat al servei de l'hostaleria des de 1880

Venda
T 93 318 14 95
F 93 412 44 55
Roger de Llúria, 12-14
08010 Barcelona

Lloguer
T 93 308 01 04
F 93 308 71 93
Pg. de la Verneda, 150
08020 Barcelona

CASA GAY S.A.
www.casagay.com

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

Entrevista al papa Francesc

A l'entrevista feta per Henrique Cymerman, el papa Francesc respon que li agradaria ser recordat com «un home bo». Sembla una resposta senzilla, però m'ha recordat la sentència evangèlica: «Molt bé, servent bo i fidel. Has estat fidel en poca cosa; jo t'encomanaré molt més. Entra al goig del teu Senyor» (Mt 25,23). També crida l'atenció que poc que valora la seva vida quan afirma que prescindeix del que ell anomena «llauna de sardines» quan es refeix al papamòbil.

«Sé que em pot passar alguna cosa, però estic en mans de Déu. He signat a tots els països on he anat que em faig responsable del que em passi. A la meua edat, siguem realistes, no hi tinc gaire a perdre», va manifestar el Sant Pare. Això és així per a tothom, però, a tots ens pot semblar que el nostre pes en quilos seria equivalent al pes en diamants.

PILAR CRESPO
Tarragona

Un premi ben merescut

El 5 de juny vaig assistir a l'acte de lliurament del I Premi Valors Humanistes, atorgat a Frederic Gómez Pardo, íntim amic i president de la Fundació Banc d'Aliments de Girona, per l'Institut d'Estudis Humanístics Miquel Coll i Alentorn. El motiu? La gran tasca assistencial desenvolupada pel Banc durant l'any 2013. I és que l'objectiu del Banc és aconseguir aliments de diferents procedències per repartir-los després a entitats benèfiques acreditades, d'iniciativa social i sense ànim de lucre, que atenen persones d'arreu de la demarcació de Girona.

Els aliments es distribueixen a tra-

Quina enveja els cartoixans...

Fa un parell de setmanes, llegíem a les pàgines d'aquest setmanari l'entrevista que Joan Andreu Parra realitzava al prior de la cartoixa de Montalegre, de Tiana. Com a lector, vaig deixar de caminar pel carrer, per aturar-me i llegir atentament el testimoni d'una persona que ha entregat la seva vida a la fe, retirant-se totalment del món. Tot i això, el més impactant va ser descobrir que els cartoixans viuen en l'anonimat més absolut, no tenen ni documentació i els seus cementiris estan plens de creus sense nom. I d'alguna manera, vaig sentir enveja per la llibertat en què viuen aquests frares, tot i restar tota la seva vida tancats en un monestir.

MIQUEL VERA
Barcelona

vés d'entitats, mai de manera directa. Les persones que hi treballen ho fan de manera voluntària i desinteressada. Per fer front a les necessitats creixents que la crisi econòmica d'aquests darrers anys ha accentuat, el Banc d'Aliments necessita la col·laboració de tota la societat, i de manera especial d'empreses del sector agroalimentari i, per descomptat, del voluntariat. Durant el 2013, el Banc d'Aliments de les comarques de Girona va lliurar 2,6 milions de quilos d'aliments a unes 112 entitats benèfiques d'aquest territori.

JOSÉ MORALES MARTÍN
Palafrugell

Intolerància

Fa uns quants dies, segurament amb la intenció d'ultratjar els creients, la corporació municipal del poble corunya de San Sadurniño, l'alcalde del qual es diu Secundino García Casal, del Bloc Nacionalista Gallec, va fer retirar una imatge de bronze del Sagrat Cor de Jesús, que des dels anys cinquanta presidia un dels jardins. Han difós la imatge del

Crist trencat, escampat per terra, fet bocins i mutilat perquè quedi constància que militen en l'anticlericalisme més intolerant.

Sembla increïble que en un país democràtic pugui passar una cosa així. Per què a tants llocs del món es persegueix i s'odia el cristianisme si el que més infon la nostra religió és l'amor, el perdó, i que ens estimem els uns als altres...? Desitjo, sincerament, que l'alcalde de San Sadurniño i els seus amics ja hagin eliminat l'odi del seu cor, perquè amb aquest odi no es pot ser feliç ni viure en pau.

M. ROSA BONALS
Terrassa

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les quinze línies mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar-hi l'adreça i el telèfon. Catalunya Cristiana es reserva el dret de publicar les que consideri oportunes i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Costums?

Tinc un nét de 25 anys que ara s'ha ajuntat amb una noia i se n'han anat a viure junts. Els seus pares ho troben molt normal, però jo he tingut un gran disgust. Discuteixo amb ell. Em diu que la meua moral és respectable però que està passada de moda, i que ja no es porta. Segons ell, la moral són costums que canvien. Em diu que és com conduir: en uns països es fa per la dreta i en altres per l'esquerra... Què li puc dir perquè reflexioni?

Malauradament, aquesta idea que la moral neix del costum i el consens de forma exclusiva avui dia està molt estesa. Estic convençut que aquest noi pensa que la seva manera d'actuar és totalment correcta, perquè ho fa la majoria. Només després d'un temps i segons com vagin les coses, s'adonarà que ha comès un error. És fruit d'una educació inadequada que ve de lluny, com demostra l'actitud dels pares. Hem de ser conscients que si demanem als nostres joves comportaments i actituds per als quals no els hem educat i capacitat, no som realistes. Ara recollim els fruits amargs de tot un procés de demolició d'una educació en clau autènticament humana i cristiana.

Pel que fa als seus arguments sobre la fonamentació de la moral cal dir que són tan fràgils i inconsistents com la seva conducta. La conducció suposa evidentment uns elements convencionals al servei de la seguretat. El que és decisiu no és anar per l'esquerra o per la dreta, sinó la prudència, la seguretat i el respecte. Pregunti-li si li semblava bé l'esclavitud quan era costum i estava de moda... Crec que el seu nét pot entendre molt bé què suposa construir la vida des de la provisionalitat o des del compromís i l'amor fidel.

Amb tot, tracti'l amb molta paciència, perquè cal esperar que superi aquesta etapa i que maduri en un matrimoni.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121
25620 Tremp (Lleida).
A Ràdio Estel, de dilluns a divendres,
a les 23.00, podeu escoltar la versió
radiofònica d'El Consultori

Vida i música per a la inclusió social

Departament de coordinació
d'Itaca

«Restà allà, a la sorra, i va començar a preguntar-se si hi hauria una gavina allà baix que estigués esforçant-se per trencar les seves limitacions, per entendre el significat del vol més enllà d'una manera de traslladar-se per aconseguir algunes engrunes caigudes d'un pot.» Aquesta era la frase —del llibre *Joan Salvador Gavina*, de Richard Bach— amb què convidàvem a entrar. Trencar les limitacions i ajudar a emprendre el vol és la idea de la Fundació Acollida i Esperança d'acompanyar les persones a anar més enllà de les pròpies limitacions, tot cercant noves motivacions per a la vida, tot caminant cap a l'autonomia. Aquella tarda va ser la tarda de fer palès aquest treball de dies, d'anys, en una gran celebració.

La Fundació Acollida i Esperança té com a missió «promoure espais d'acollida per a persones en situació d'exclusió social amb la finalitat d'acompanyar-les i donar-los oportunitats de canvi, tant pel que fa a la millora de la seva qualitat de vida com a la seva promoció com a persones».

Càritas diocesana de Barcelona va organitzar al febrer un concurs de curts documentals sobre pobresa i exclusió per a estudiants universitaris. Dos grups d'alumnes de la Facultat de Comunicació de la Universitat Ramon Llull van fer dos reportatges sobre persones que viuen a Itaca. Els dos van ser premiats amb el segon i tercer premi: *La vida d'Amine* i *L'Odíssea*. Vam convidar a veure aquests vídeos, un treball senzill però de gran qualitat i d'una humanitat que va traspasar l'ànima dels assistents.

La Coral da Capo és un projecte nascut a finals del 2011 com a iniciativa d'un grup de joves amants de la música, amb ganes de fer música i de compartir-la amb els que els envolten.

Unint aquests tres fets, des d'Itaca, un dels recursos de la Fundació Acollida i Esperança, vam pensar en la possibilitat de poder compartir una tarda amb totes les persones que d'una manera directa o indirecta tenen relació amb nosaltres. Així va néixer la idea de fer un acte festiu.

A poc a poc, entre totes les persones que vivim a Itaca, vam anar donant forma a l'acte, pensant el lloc, la decoració, les entrades, el contingut... tot havia de tenir el caràcter festiu que fes visible el que aquests

darrers mesos hem viscut.

Una tasca admirable

L'1 de juny, al Centre Edith Stein, ens vam reunir unes 160 persones. Esther Borrego, coordinadora d'Itaca, ens donava la benvinguda. «Construïm persones!», ens va dir. Curiosa similitud amb la trajectòria de la pròpia Edith Stein, primera doctora en filosofia d'Europa, que als anys trenta va fer una tesi sobre l'empatia i que moriria als camps de concentració. «Itaca és l'exercici de posar-se en el lloc de l'altre, exercici diari, continuat, discret, ocult!» Els assistents van entrar a Itaca a través de les imatges, de la música, de les declaracions dels vídeos. Van concretar la tasca que es

realitza al pis, origen de la Fundació Acollida i Esperança.

Tot seguit, vam poder gaudir d'un concert de la Coral da Capo, que s'inicià amb *Je ne fus jamais si aise*, de Pierre Certon, seguit, entre altres peces, per una del film *La llista de Schindler*, de John Williams, i *Over the Misty Mountains Cold*, de la pel·lícula *The Hobbit*, per finalitzar amb *Si njay njay njay*, una melodia zulu tradicional. Tant els membres de la coral com el públic vam mostrar entusiasme per aquesta actuació.

L'escenari estava decorat amb unes flors de diferents colors com a signe de la diversitat que

ens enriqueix, si ens mostrem oberts a veure el millor de l'altre i a oferir el millor d'un mateix. Aquestes van ser les flors que les persones d'Itaca van oferir als membres de la coral com a senyal d'agraïment per la seva participació i el seu entusiasme.

Una tarda d'autèntica festa, des de la certesa que compartint el que som i el que vivim és com anem creixent i fent més plena la nostra vida. Volem agrair a tots els que ho van fer possible: les persones de Càritas, del Centre Edith Stein, els alumnes de la Universitat Ramon Llull, la Fundació Acollida i Esperança... a cada una de les persones d'Itaca que dia a dia donen sentit al seu caminar per aquest procés tot cercant la seva Itaca particular.

75è aniversari de la Coral de Santa Maria

Leonard del Rio

En l'equador de les festes del 75è aniversari, la Coral de Santa Maria d'Igualada va celebrar el 8 de juny l'acte central. Consistí en la participació en els cants de la missa solemne de Pentecosta, a la basílica, presidida per l'arxiprest Mn. Josep Massana i un dinar de germanor al restaurant Queralt del Bruc.

Els cants de la missa, dirigits per Coni Torrents, amb l'acompanyament a l'orgue de Maite Torrents, foren els de la litúrgia commemorativa de la Pasqua de l'Esperit.

El dinar aplegà cantaires, excantaires, familiars i acompanyants i acabà amb un pastís commemoratiu i una divertida nota còmica que parodiava l'actualitat. Després, el president de la coral va pronunciar un parlament. Va fer-se ressò de l'encert i la bona acollida dels darrers actes organitzats: el Cicle de Poetes de la Coral i el Certamen de Poesia Breu. Remarcà que la fita assolida de les nocces de

Alfons Ferrer

platí són, com va escriure l'alcalde Marc Castells, «gràcies al compromís d'aquells que la van crear i de tots aquells que l'han mantinguda fidel als seus principis al llarg de dècades, i que avui la mantenen encara ben viva. La

Coral de Santa Maria és un exemple d'adaptació als nous temps, havent esdevingut també, amb l'entrada del nou segle, una coral mixta».

El president va recordar també les paraules de l'articulista Antoni

Dalmau, que va escriure al respecte que «els temps han canviat» i «era l'hora, doncs, de renovar l'enfocament, de crear vies d'expansió fora del clos eclesial, d'incorporar veus masculines, d'adaptar fins i tot el nom a la nova realitat».

I afegí, entre d'altres consideracions, que la coral era un equip en què ningú no és indispensable, però on tothom és necessari. Acabà dient que en aquesta gran família eren molt sensibles als valors humans i agraits a la fidelitat i a la constància. En aquesta línia va voler dedicar un homenatge a dues veteranes cantaires, M. Teresa Calaf i Rosa Lloret, a les quals va lliurar una placa commemorativa i un ram de flors.

Tot seguit, Concepció Cuadras va prendre la paraula per agrair a la directora Coni Torrents la seva altruista dedicació; també se l'obsequià amb un ram de flors. La projecció d'uns documentals de la coral (festes i excursions), i una mica de ballaruga, posaren el punt final a la jornada.

[CatCristEstiu]

SUPLEMENT D'ESTIU CULTURAL I SOLIDARI

NÚM. 1

Petjades de la Seva Presència

Anhel del cel

Carlos Dorado
Sacerdot de Getafe

**«És un reflex de la llum eterna,
mirall immaculat de l'acció de Déu,
imatge de la seva bondat»
(Sv 7, 26)**

La natura ens deixa imatges sorprenents que no esperàvem trobar. Una mirada a l'aigua d'un llac ens pot servir per veure el cel en tota la seva esplendor, adornat amb els colors de la tardor. A vegades les coses d'aquest món reflecteixen les de l'altre. El cel ha estat sempre el terme simbòlic al qual ens referim per par-

lar del Regne de Déu. És com un record del lloc on som destinats a anar si estimem Déu i el proïsme. La seva bellesa ens parla de la bellesa de Déu; la lluminositat, de la seva puresa. L'ésser humà ha observat el cel des que existeix. Aquesta gran bòveda blava que determina com veiem les coses a la Terra ha estat objecte de milions de mirades, de milions de pregàries d'un Déu que no ocupa lloc però que és a tot arreu. El cristià posa la seva màxima aspiració en la vida eterna al costat de Déu. La culminació de la felicitat. El cor de l'home desitja alguna cosa així, i la desitja des que neix. Cercar-ho és la nostra gran fita.

Tradicions culinàries

Lletuga per a enciam en el refectori dels caputxins

Fra Valentí Serra de Manresa
Arxiver dels Caputxins de Catalunya

La vida religiosa institucional —també la franciscana— ha legislat, al llarg de la seva història, a propòsit de l'alimentació. Aquestes disposicions legislatives, força sovint, han configurat algunes de les diferències internes i també han articulat les tradicions pròpies en els diversos ordes i congregacions, tot originant un tipus de cuina que fos escaient al carisma de cada institució —segons llur *forma vitae* o tarannà propi— i que alhora aquesta cuina conventual fos adient a llur espiritualitat i exigències d'austeritat. Amb la sèrie d'articles estiuencs d'enguany, complementaris a la sèrie quinzenal de tradicions remeieres, us presentaré alguns aspectes poc coneguts de la dieta quotidiana i festiva dels frares caputxins.

L'estudi de la tipologia dels productes alimentaris a ingerir durant els àpats conventuals i, sobretot, la manera de preparar-los o de guisar-los, fa que avui es pugui precisar la forma més correcta de denominar-los. Per exemple, abans de la supressió de la vida religiosa, *enciam*, més que no pas una lletuga, volia dir —i així ho entenien i ho distingien els caputxins i caputxines d'abans de la restauració— aquell conjunt de bocins de verdura o d'hortalissa que eren amanits amb oli, sal i vinagre (en castellà: *ensalada*), per tal de ser menjats immediatament abans dels plats principals o, també, a voltes, menjats durant els àpats o en les col·lacions nocturnes en els dies de dejuni. Per això, el diccionari català-valencià-balear d'Alcover-Moll ens parla de «l'ensiam de caputxins o de totes herbes»; una amanida que preparaven els

antics frares barrejant herbes tendres, i que era molt exquisit i refrescant. A aquestes *herbetes* que formaven part de les amanides refrescants dels frares, s'hi referí Rafael d'Amat, el baró de Maldà, en el seu cèlebre *Calaix de sastre*. En els nostres dies el terme *enciam* sovintment s'empra, però, per denominar qualsevol de les diferents espècies de la *lactuca* (lletuga), però no podem pas oblidar el sentit originari del terme *amanir*, que vol dir disposar una cosa de manera apta o convenient per a l'ús que se n'ha de fer (en castellà: *preparar* o *aderezar*). Recordem que, fins no fa massa anys, es deia encara a pagès: «amaneix-te la roba per a demà, que és diumenge», i també: «amaneix les tovalles, que començarem a parar taula», per això, el baró de Maldà en les seves descripcions parla, de manera ben explícita, a propòsit de la «lletuga de ensiam». Acompanya aquesta nota el gravat d'una lletuga extret d'un antic tractat d'agricultura.

Enciam volia dir aquell conjunt de bocins de verdura o d'hortalissa que eren amanits amb oli, sal i vinagre

Viatjant pel món

Melka Kunture, jaciment del Paleolític

Bàrbara Virgil
Rutes bíbliques i expedicions culturals
Ruth Travel

En poques setmanes tornem a les terres de la vall de l'Omo, situades al sud d'Etiòpia. La carretera que surt des d'Addis Abeba cap al sud et porta a un país completament diferent del que són les terres altes del nord. A tots els països sembla que «el sud» té una vinculació amb el que podem percebre com a «quelcom especial», el que diríem «un lloc autèntic» amb «gent autèntica». A Etiòpia tot és «autèntic» però és ben cert que el sud guarda encara avui una experiència excepcional. Permeteu-me que ho expressi com jo ho sento: el secret de l'home i de Déu, el secret de la Creació.

Havia sentit sempre una certa desvinculació personal cap a aquelles imatges que havia vist en algun llibre, fins i tot quan visitava la secció de «tribus del sud» al Museu Etnològic d'Addis: fotos i costums dels *mursi*, dels *karo*... Imatges i explicacions d'uns pobles que em semblaven estranyíssims, d'uns fets culturals que jo feia pertanyents a unes realitats antropològiques de manual, d'estudi de científics, de reportatge d'aventurers intrèpids... o de turistes amb ganes de tornar a casa amb un bon grapat de fotos multicolors. Ara em recordo a mi mateixa en aquell pensament: quants prejudicis envolten la nostra manera d'entendre el món! Com canvia quan vius amb els propis sentits la relació propera amb els altres homes, ja siguin del nord o del sud.

L'home paleolític era lliure en els seus desplaçaments descobria terres més acollidores i n'explotava els recursos naturals

Abans d'arribar a les terres més llunyanes del sud d'Etiòpia —allà on són els *hamer* i els *dassanetch*— és imprescindible fer una parada a un lloc que ja havia visitat anteriorment, a la vall del Rift (a la mateixa falla tectònica que uneix Etiòpia i Israel): el jaciment arqueològic de Melka Kunture. A Melka Kunture tornem a l'època del paleolític.

Buscant informació més detallada del lloc ja a casa, recuperava un llibre d'un professor francès especialista en la prehistòria, Jean Chevallon, que titulava el seu llibre *L'edat d'or de la humanitat: cròniques del paleolític*. Recollia dades sobre les excavacions de Melka Kunture i exposava un fet: «L'home paleolític sense traves administratives era lliure en els seus desplaçaments, descobria terres més acollidores i n'explotava els recursos naturals...» Només penso en les persones que avui dia intenten arribar d'Àfrica a d'altres continents... què hauria passat si aquells primers homes no haguessin arribat a Àsia i Europa?

Viatjar a la terra dels *hamer* al sud d'Etiòpia ens transporta al que Plató recordava com «l'edat d'or dels homes» quan «els homes vivien despulats i dormien molt freqüentment sense llits, al ras: perquè les estacions eren tan benignes que no podien patir, i els llits eren tous entre l'herba abundant. Felços i somrients, es lliuraven a la mort com en un dolç somni». Els *hamer* fan la seva vida tranquil·lament, ara com abans, continuen les seves transicions en els temps simbòlics, els naixements, les edats adultes i la mort... I amb aquest pensament i aquests homes tan llunyans a les nostres tradicions és quan et trobes més unit que mai a Déu en la seva Creació. Així el sud, un cop més, continua guardant un secret sublim, el secret de l'home i Déu.

Estiu solidari

Passió per l'educació

Som l'Anna i el Carles, una parella de Terrassa que aquest estiu ha decidit fer un voluntariat lluny de casa, a un altre país, amb l'ONG VOLS. Els motius que ens han portat a prendre aquesta decisió són diversos, però el més significatiu per als dos és l'oportunitat de viure una nova experiència com a parella, ja que els voluntariats que hem fet anteriorment han estat per separat. Vam decidir fer-ho amb VOLS perquè ens sentim molt vinculats a aquesta organització i ens agraden els valors i la familiaritat que transmet la congregació salesiana.

A grans trets, podríem dir que a tots dos ens uneix la passió per l'educació i les ganes d'aprendre dels altres, sobretot dels més petits. Des de joves, hem participat en activitats estretament relacionades amb el camp de l'educació, tant en esplais i campaments com en activitats extraescolars, entre d'altres. Ens considerem educadors i educands cada dia de la nostra vida, així com persones optimistes. Creiem que l'educació és el millor camí per aconseguir un món més

Allunyar-nos de casa nostra ens ajudarà a prendre un enfocament diferent i ens farà replantejar qüestions sobre el món en el qual vivim

Anna Figueras i Carles del Aguila

just i pacífic. Som conscients de les desigualtats socials que existeixen avui dia, i sabem que és difícil combatre-les, però volem intentar-ho aportant-hi el nostre granet de sorra.

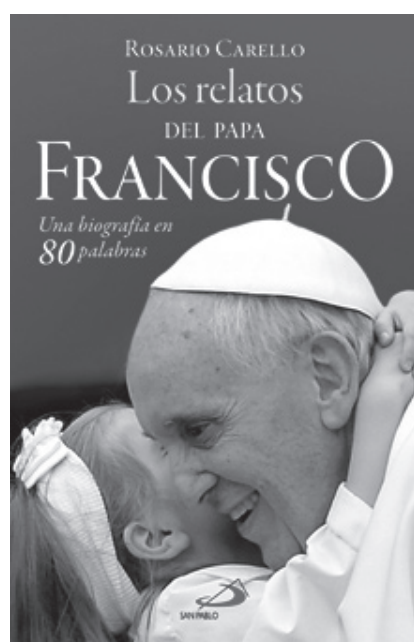
Creiem que fer un voluntariat d'aquestes característiques ens aportarà infinitat d'oportunitats i aprenentatges. Sabem que a nivell local tenim molt a fer, i que hauríem de fer més, però creiem que allunyar-nos de casa nostra ens ajudarà a prendre un enfocament diferent del que tenim ara, o simplement ens farà replantejar qüestions sobre el món en el qual vivim i sobre les persones que hi viuen. A més, pensem que aquest tipus d'experiència farà que ens coneguem més a nosaltres mateixos, així com a molta gent nova que de ben segur ens aportarà quelcom.

Després d'un curs de formació molt intens i enriquidor amb altres voluntaris i voluntàries, ens disposem a començar la nostra experiència. En breu marxem dos mesos a Huatabampo, Mèxic, en un projecte educatiu. Tenim entusiasme i molta il·lusió.

Llibres

ROSARIO CARELLO

Los relatos del papa Francisco
Editorial San Pablo, 2014, 120 pàg.

Vuitanta relats que recullen anècdotes de la vida del papa Francesc. Ordenats per temes, aquests textos ajuden a entendre el seu pensament i les seves opcions de vida: la pobresa, la sobrietat, el rigor personal, la tendresa, la proximitat a la gent, l'anhel d'anar a l'encontre del poble... Aquestes petites històries revelen on neixen el coratge, la simpatia, la coherència, la força i la fe de l'home que va ser cridat el 2013 a guiar l'Església.

EMILIO VICENTE MATÉU

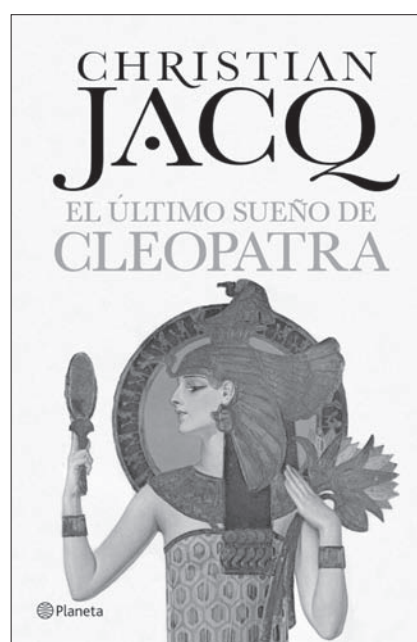
La música y el canto en las celebraciones cristianas
Centre de Pastoral Litúrgica, 2014, 258 pàg.

La música i el cant són un element bàsic per viure més profundament la nostra experiència de Déu i la nostra experiència com a comunitat. Per això és tan important que els nostres cants expressin continguts i sentiments que enforteixin la nostra fe i estimulin la nostra vida cristiana. En aquest llibre, el lector hi trobarà tota mena d'ajudes per preparar les celebracions segons les possibilitats de cada lloc.

CHRISTIAN JACQ

El último sueño de Cleopatra
Editorial Planeta, 2014, 416 pàg.

En aquesta novel·la històrica cobra vida l'hàbil estratega que va alliberar Egipte del jou romà. Una dona que tenia una bellesa tan extraordinària, envoltada d'or i pedres precioses, que ocultava una intel·ligència i ambició úniques. El prestigiós novel·lista i egipciòleg Christian Jacq recrea en aquestes pàgines la biografia de Cleopatra, la majestuosa reina del Nil que ha captivat successives generacions al llarg dels segles.

DORY SONTHEIMER

Las siete cajas
Circe Ediciones, 2014, 312 pàg.

L'autora d'aquest llibre, Dory Sontheimer, descobreix, a les golfes de casa seva, les set caixes que li revelen una identitat i un passat tan desconeguts com dramàtics. Ordenant aquest llegat, format per fotografies, cartes i altres documents, reconstrueix la crònica de la seva família. La recerca la durà a Alemanya, Israel, els Estats Units, el Canadà i Txèquia. Així, ha pogut conèixer els seus avantpassats jueus.

Seguint de prop el tema del Congrés Internacional de Pastoral a les grans ciutats, les rutes espirituals d'aquest estiu tenen un caràcter netament urbà. En aquests primers reportatges visitem algunes esglésies monumentals de Barcelona construïdes a cavall dels segles XIX i XX i, per tant, influïdes pel modernisme i els estils historicistes, com ara el neogòtic. La majoria d'aquests temples pertanyen a col·legis religiosos, que en aquella època van gaudir d'una expansió important.

Grans esglésies de Barcelona

El Papa acaba de proclamar venerable el P. Alegre, que solia confessar en aquest mateix lloc

ESGLÉSIA DEL SAGRAT COR DELS JESUÏTES

Al cor de l'Eixample barceloní, al començament del carrer Casp, s'alça l'església del Sagrat Cor dels jesuïtes. Flanquejada d'una banda per l'edifici de la comunitat de la Companyia de Jesús i de l'altra pel col·legi, el temple se situa en un lloc central. La façana, vistosa i treballada, posseeix un equilibri estudiat, de manera que l'església no pren un protagonisme excessiu en aquest tram de carrer que conserva tots els edificis originals dels darrers anys del segle XIX.

El P. Pere Borràs, el superior de la comunitat de Casp, avui formada per 17 jesuïtes, ens rep per guiar-nos per aquesta joia arquitectònica. Ens fa saber que «l'arquitecte d'aquesta església va ser Joan Martorell, un dels mestres que més va influir en Antoni Gaudí. La va dissenyar seguint l'estil neobizantí, que no és gaire habitual.» Efectivament, la impressió general que tenim en entrar ens remet a l'atmosfera de les esglésies orientals: les grans cúpules, la planta quasi de creu grega, el daurat de les pintures i dels mosaics... A una escala molt més petita recorda el gran espai diàfan de la magnífica església de Santa Sofia de Constantinoble. Amb el P. Borràs passem darrere el presbiteri, on a la paret hi ha penjat el retrat d'un jesuïta: «Aquest és el P. Jacint Alegre, el fundador del Cottolengo de Barcelona, centre al càrrec del qual hi ha la congregació de les serventes de Jesús. El

papa Francesc l'acaba de proclamar venerable, pas previ a una possible beatificació. El P. Alegre solia confessar en aquest mateix lloc, i sempre tenia molta gent. Per això hem posat aquí el seu retrat.»

Des del presbiteri el superior de la comunitat de Casp ens assenjala la part oposada del temple, la que dona al col·legi. A dalt de tot, damunt del cor, hi ha un gran orgue antic, de fusta fosca i treballada. El P. Borràs ens fa saber que és un valuós orgue romàntic, que data de les acaballes del segle XIX, com la mateixa església. Després d'una restauració avui aquest instrument ha recuperat la sonoritat original.

Ara ens dirigim fins a un lateral, on hi ha un dels altars principals, el dedicat al fundador de la Companyia de Jesús, sant Ignasi de Loiola. A sota de la seva imatge hi ha una urna de vidre que conté un objecte metàl·lic que sembla molt vell i que té forma allargada. «És l'espasa de sant Ignasi», ens diu el P. Borràs, «que ell va deixar al monestir de Montserrat juntament amb totes les insígnies de cavaller.» Tenim, doncs, al davant una relíquia del sant, testimoni de la seva conversió, de la renúncia que va fer a la mundanitat per passar a una vida centrada en els germans i en Crist.

Abans d'acomiar-nos del P. Borràs fem una darrera ullada a aquesta bonica església del centre de Barcelona de ressonàncies orientals, lluminosa, que preserva l'espasa d'un sant i que tanmateix encara és una gran desconeguda per a la majoria de barcelonins.

Eduard Brufau

ACTUALS URBANES

Barcelona entre dos segles (1)

SANTUARI DEL COR DE MARIA DELS CLARETIANES

La nostra propera església es troba a la part més baixa del districte de Gràcia, a un extrem de l'entramat urbà ideat per Ildefons Cerdà. Es tracta del santuari del Cor de Maria, l'església del col·legi Claret. De la façana ens crida l'atenció l'ús del maó rogenc i la ceràmica blavosa, combinació que la fa molt vistosa.

Hi arribem a les cinc de la tarda d'un dia de final de curs, quan centenars d'alumnes surten de les classes. Entremig del xivarri alegre dels nens saludem el P. Ricard Costajussà, rector del santuari, que és qui ens farà de guia. Ens fa saber que l'any passat es van celebrar els cent anys del santuari, i que aquest 2014 es clausura solemnement el centenari. No tardem a ser a dins de l'església, que és d'unes dimensions més que considerables, tant de llargada com d'alçada. Encara que la decoració és força diferent —aquí el daurat és substituït pel blau que s'estén per voltes i cúpules— l'interior ens recorda l'església dels jesuïtes de Casp i el P. Costajussà ens dona la raó d'aquesta semblança: «Totes dues esglésies són del mateix arquitecte, Joan Martorell. I no només això, totes dues estan fetes seguint un plànol gairebé idèntic!»

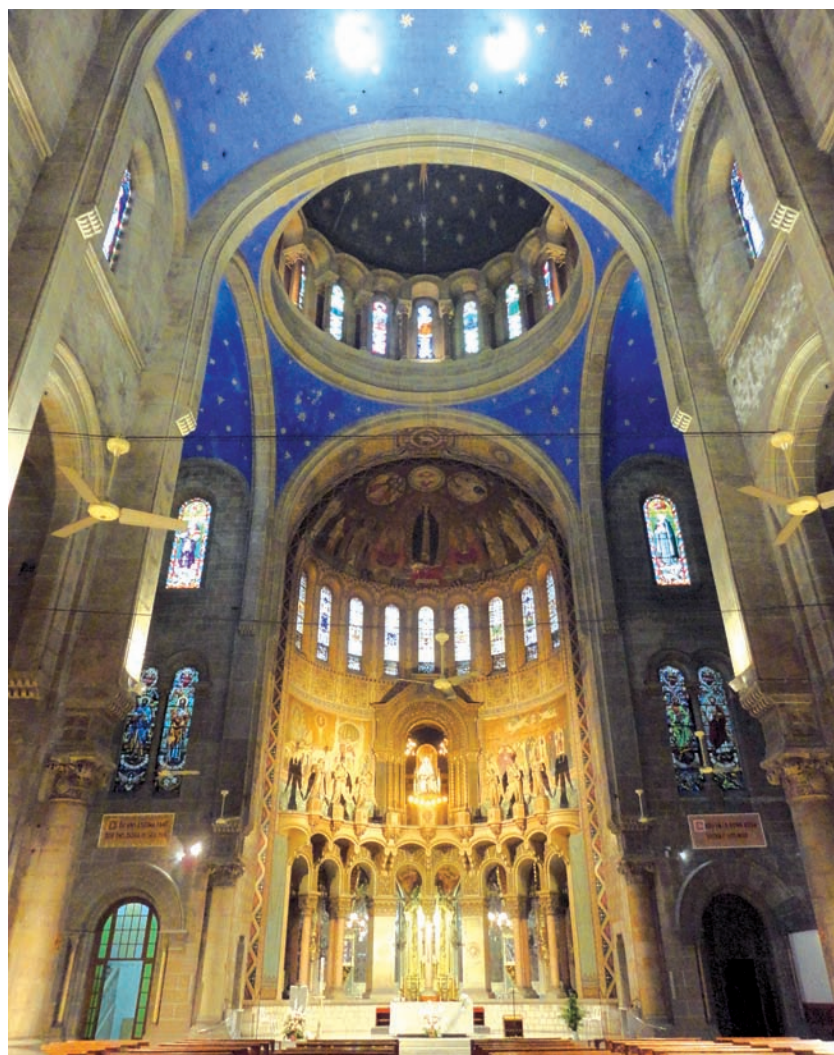

El nostre guia ens ensenya la capella de Sant Antoni Maria Claret, situada just darrere del presbiteri. La presideix una imatge del fundador, i protegides dins de vitrines veiem diverses relíquies seves. La vida del P. Claret està explicada als bonics vitralls de la capella, que donen vida i color a aquest espai. A continuació el P. Costajussà ens fa passar al cambril de la Mare de Déu, centre

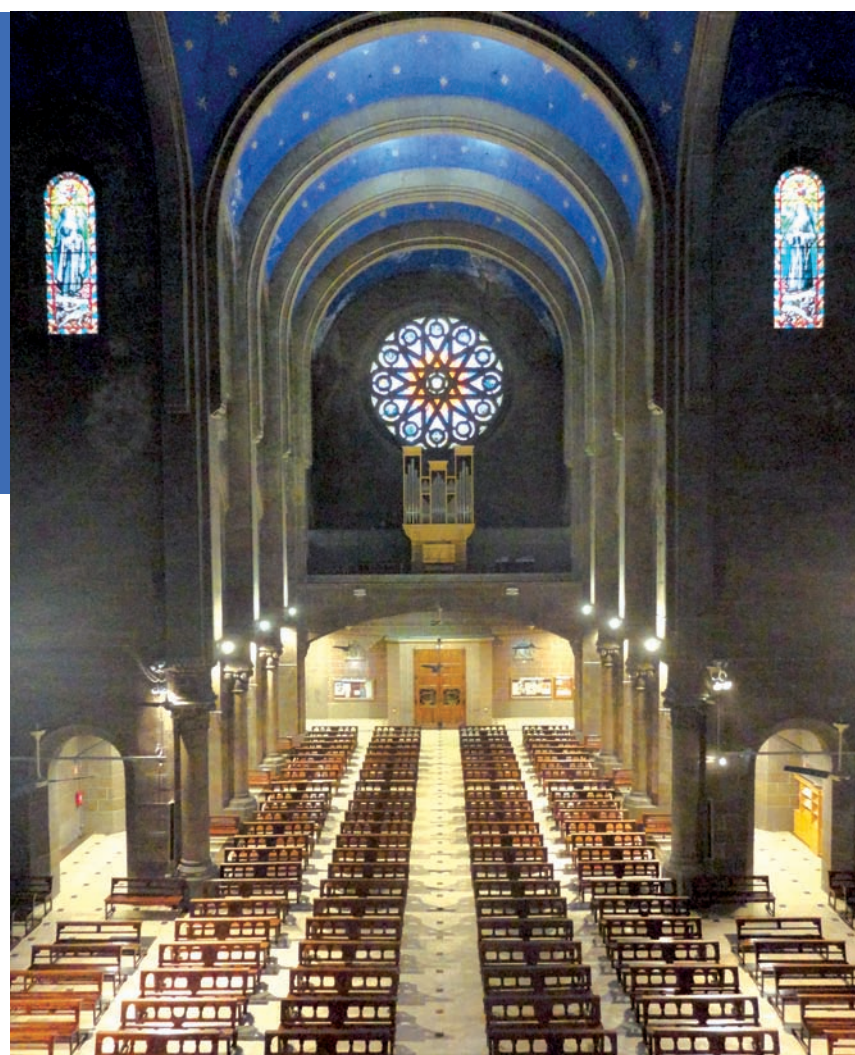
del santuari, situat just damunt de la capella del P. Claret. Aquí els vitralls, que narren la història de la congregació dels claretians, il·luminen tot l'espai gràcies al sol de tarda, que els toca de ple. Aquesta llum càlida sembla una ofrena especial a la Mare de Déu, que seu damunt d'un tron, amb el nen a la falda. La imatge del Cor Immaculat de Maria, d'expressió dolça, presideix tot

el santuari, i es converteix així en mare de tots els fidels. Des d'aquest lloc es gaudeix de la millor vista de l'església, i se'n pot captar fàcilment la magnificència. Baixem de nou per passejar per la gran nau, que està coberta per voltes de color blau intens amb estels daurats, que des del cel semblen il·luminar permanentment l'Església de la terra. El P. Costajussà ens fa fixar en un altar lateral de marbre, el de sant Josep: «Aquí hi ha les relíquies del P. Jaume Clotet, cofundador dels claretians i superior del convent de Gràcia durant molts anys. Va ser un dels pioners de l'atenció a les persones sordes i mudes, per la qual cosa anualment la Pastoral del Sord de Barcelona ve al santuari a celebrar una missa. El Vaticà el va proclamar venerable fa uns anys i ara té la causa de beatificació oberta.»

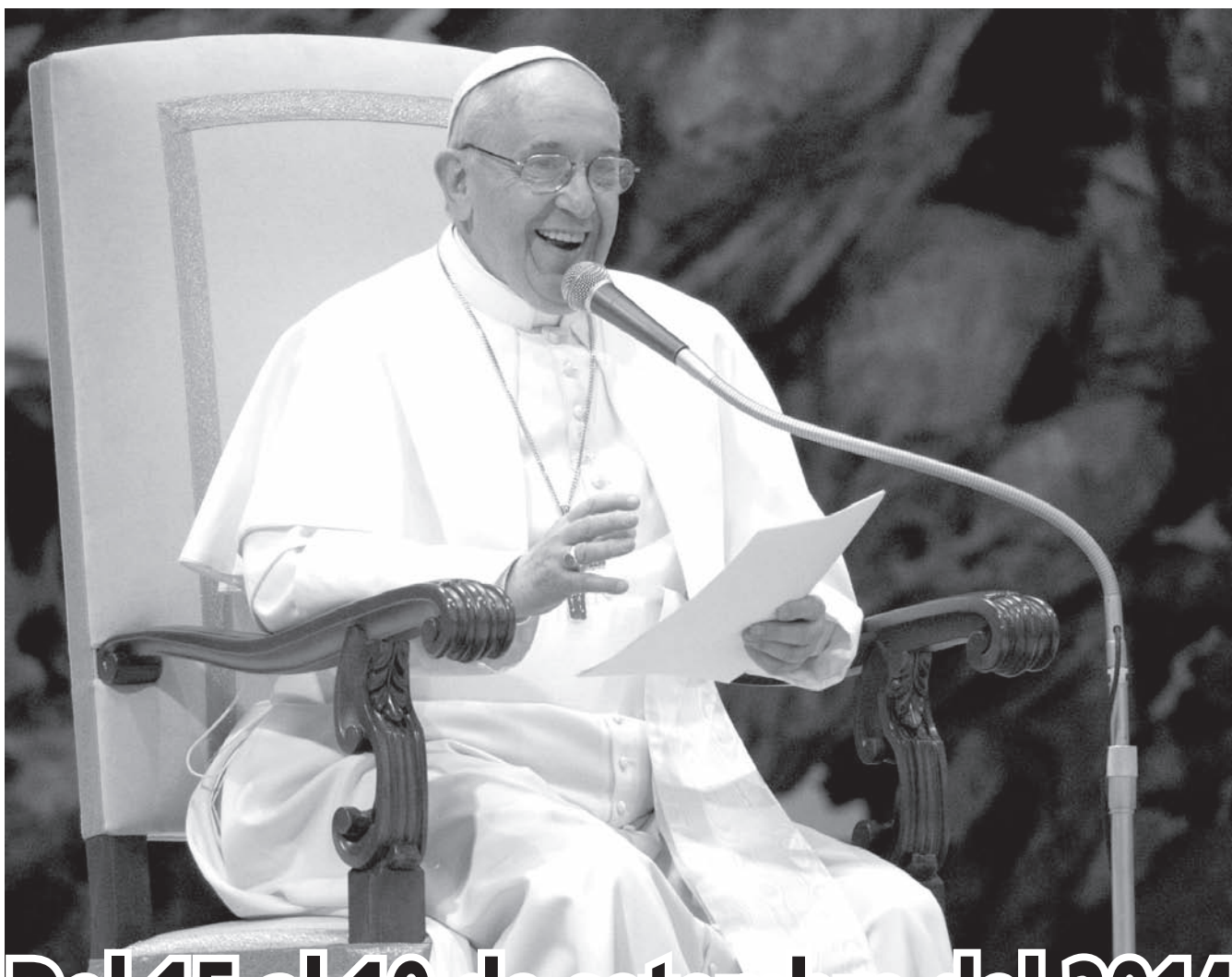
Passem una estona contemplant l'interior impressionant d'aquest santuari marià. Sovint, quan pensem en santuaris, només ens vénen al cap els que es troben a muntanya o en zones allunyades de l'àmbit urbà. La realitat, però, és que enmig de la gran ciutat també hi ha santuaris de llarga tradició. Al cap i a la fi la Mare de Déu és present sempre en la vida quotidiana dels cristians, i acompanya també permanentment els que viuen al cor de les grans metròpolis.

Aquí hi ha les relíquies del P. Clotet, un dels pioners de l'atenció a les persones sordes

Pelegrinatge a **ROMA** amb motiu del
35è aniversari del setmanari
Catalunya Cristiana i
20è aniversari de Ràdio Estel

Del 15 al 19 de setembre del 2014

Presidit pel Cardenal Lluís Martínez Sistach
Assistirem a l'audiència amb el papa Francesc

Preu: 595€

Inclou ferri Grimaldi anada i tornada + hotel 4* a prop del Vaticà +
pensió completa + trasllats i visita
Per a més informació 934 092 770 (Núria Ortín)
Inscripcions fins al 25 de juliol

L'Església i la Gran Guerra

L'esclat de la I Guerra Mundial

La I Guerra Mundial, també coneguda com a Guerra Europea o Gran Guerra, va ser un conflicte causat per un creixement de l'agressivitat política i les ànsies expansionistes dels que es consideraven grans imperis, alguns volent obtenir beneficis d'una expansió colonial a la qual s'incorporaven tard; la ineptitud dels màxims governants, i un excés de confiança en la milícia pròpia, menyspreant els recursos enemics.

El detonant fou el 28 de juny del 1914, quan a Sarajevo queia assassinat el príncep hereu de l'Imperi austrohongarès, a causa dels trets d'un militant d'una organització sèrbia. Just un mes després, el 28 de juliol, Àustria declarava la guerra a Sèrbia; el 29 Rússia feia costat a Sèrbia; el dia 1 d'agost Alemanya declarava la guerra a Rússia; el 3 a França. Es van arribar a implicar en la contesa fins a trenta-dos estats, dividits en els bàndols dels aliats—França, Sèrbia, Rússia, l'Imperi britànic, Itàlia i els Estats Units— i el de les potències centrals, essencialment Alemanya, l'Imperi Otomà i l'Austrohongarès.

Francesc Josep I d'Àustria va demanar al Papa la benedicció per al seu exèrcit, però el Vaticà, tant amb sant Pius X com amb Benet XV, va mantenir-se neutral. El 90% dels combatents eren cristians de diferents obediències—catòlics, ortodoxos, anglicans, luterans, baptistes— tot i que també hi van

Francesc Josep I d'Àustria va demanar al Papa la benedicció per al seu exèrcit, però el Vaticà va mantenir-se neutral

participar musulmans, jueus i hindús.

A meitat d'agost els alemanys ja amenaçaven d'ocupar París. Mai no ho assoliren i la guerra s'acabaria estancant en llargues lluites de desgast, en posicions i trinxeres, intensos bombardeigs, que acabaria ocasionant, segons les xifres oficials entre combatents, 5.520.000 soldats morts, 12.831.000 ferits i 4.121.000 desapareguts per part

dels aliats i 4.360.000 morts, 8.388.000 ferits i 3.629.000 desapareguts per la part germànica, sense que avui encara es tinguin xifres prou fiables dels «danys col·laterals», o sigui, les víctimes civils.

En qualsevol cas, només la grip fruit de la misèria dels anys 1918-1919, curiosament anomenada «grip espanyola» quan Espanya prosperà i va obtenir

nombrosos guanys de la guerra en ser neutral i el gran proveïdor dels combatents, va causar 21.300.000 morts.

Al final els imperis van desaparèixer, van sorgir noves nacions i el dia de Sant Martí, 11 de novembre del 1918, va signar-se l'Armistici de Compiègne, que posava punt final a quatre anys i quatre mesos de guerra; una pau, però, que només duraria vint-i-un anys.

Juanjo Fernández

Escriptor i conferenciant, ofereix xerrades a alumnes, mestres i famílies
www.juanjofernandez.cat

Estiu en família: manual d'instruccions

Avis al poder!

Tant li fa si sou «avis d'estiu» o «avis de cada dia», espero que tingueu els vostres néts amb vosaltres tan sovint com vulgueu però que pugueu gaudir de la felicitat de ser «avis extraordinaris» (és a dir, que no us hagueu d'ocupar sempre del que és quotidià, «ordinari», i que hauria de correspondre als pares).

En qualsevol cas, pot passar que a l'estiu, molt especialment al juliol, us correspongui ser avis amb una intensitat i freqüència més elevada, ja sigui per tradició (viviu a fora i casa vostra és més fresqueta) o per necessitat (segur que sou més econòmics que un casal!). Per això els cinc primers articles d'aquest «manual d'instruccions» per viure l'estiu en família us els vull dedicar a vosaltres, avis i àvies.

Com encareu aquest mes amb els néts? Estic segur que us fa il·lusió, però també pot passar —és compatible— que us faci una mica de mandra, o fins i tot una mica de por: «Què farem amb ells?», «S'avorriran, tants dies amb nosaltres!», «Mira que si no volen menjar..!»...

Doncs bé, us he de dir que no heu

Tots els avis teniu poders! Avui us en destacaré només tres: Perspicàcia, Pacència i Perseverança. Una triple P molt potent!

de patir, perquè els avis, tots, teniu Poders! Sí, sí, fabulosos Poders que us fan ser Els Millors Avis del Món! Quins són aquests Poders? Avui us en destacaré només tres: Perspicàcia, Pacència i Perseverança. Una triple P molt potent!

Perspicàcia que us permet conèixer els vostres néts i saber de quin peu calça cada un (i estimar-los a tots tal com són); Pacència que us permet escoltar-los i participar del seu entusiasme en el joc i en la vida, i també dels seus neguits i preocupacions (Pacència que s'oposa a la Pressa i la Precipitació que de vegades són massa presents en el seu quotidià!), i Perseverança que fa que els néts facin amb vosaltres activitats i desenvolupin hàbits que potser amb els pares no poden o no volen fer ni desenvolupar, perquè vosaltres sou al costat dels vostres néts... i als avis no se'ls pot dir que no! Sentiu-vos segurs, doncs, i viviu amb joia aquest temps d'estiu amb els vostres néts. Encomaneu-vos a sant Joaquim i santa Anna, avis de Nostre Senyor, i endavant: avis al poder!

L'entrevista de l'estiu / MAURICI BLANCAFORT, 26 anys acompanyant gent gran

«La màgia és dins nostre, embolcallada en una capsula d'amor»

Mau i la seva mare, Joaquim Planas.

Carme Munté

Tots tenim maneres diverses de planificar les vacances d'estiu. Per a Maurici Blancafort (Barcelona, 1969), algunes de les vacances més felices de la seva vida han estat les que ha compartit amb les persones grans. Al llibre *Com puc ajudar. Cròniques d'un voluntari social* (Pan de Letras Editorial), Maurici Blancafort narra la seva experiència de voluntari a la Fundació Amics de la Gent Gran, sempre des del seu compromís cristià. Va començar fa 26 anys quan tot just iniciava la carrera de Dret, i prossegueix encara ara, que ja és pare de família, advocat, gestor i administrador de finques. Conegut familiarment com a Mau, des del 2011 és el president de la Fundació Amics de la Gent Gran.

L'any 1988 vas patir un accident greu de moto que et va fer replantejar-te moltes coses...

Jo parteixo de la base que totes les persones portem una veueta interior que ens va dient que hem de fer alguna cosa pels altres. Tots tenim interioritzada aquesta pregunta: com podem ajudar? Arran de l'accident de moto em vaig adonar que m'havia estat concedida una mena de pròrroga. Vaig adonar-me que havia viscut de manera endogàmica i vaig decidir aleshores destinar part del meu temps als altres de manera gratuïta. Aquesta decisió va coincidir amb el primer any d'existència de la Fundació Amics de la Gent Gran.

Per què vas orientar el voluntariat cap a la gent gran?

Tot el que tenim i el que som es deu a infinitat de generacions que han treballat per millorar el món en què vivien. Nosaltres som portadors d'aquest llegat i som uns privilegiats. El que defenso és que la gent gran són els representants vius d'aquests avantpassats i, per tant, es mereixen tot el nostre respecte i valoració. Als nens els acompanyem al llarg de tot el procés de creixement, però en canvi a les persones grans les deixem soles. Fer-se gran és dur, has de deixar de fer coses que per a tu eren importants, i en aquest moment és quan els abandonem. Aquest tracte que la nostra societat dona a la gent gran m'indigna, i no només m'indigna, sinó que actuo. Les societats es mostren civilitzades segons el tracte que ofereixen a la gent gran.

La soledat és la malaltia de la gent gran?

Totes les persones tenim necessitat de socialitzar-nos. És a dir, l'home i la dona, sense companyia, moren. La soledat és una malaltia. És molt important que no desatenguem les persones grans i que els donem una cosa tan senzilla com és l'amistat. Per això ens diem Amics de la Gent Gran.

T'agrada dir que tots som mags... què vols dir?

Tots som capaços de canviar qualsevol realitat. La màgia existeix i és dins nostre, embolcallada en una capsula d'amor. Si l'obrim i oferim el nostre somriure a la gent, som capaços de canviar realitats. Què passaria si al món totes les persones tinguessin una actitud més amable i de servei, d'ajuda i de suport? Doncs que canviaríem el món.

Ens apassiona
ajudar
els que necessiten ajuda.
I a tu?

A Lunet Solidario ens apassiona ajudar els que necessiten ajuda amb accions que contribueixen a netejar el món de pobresa, malalties, analfabetisme, marginació... Per això, donem suport a projectes promoguts pels nostres clients, amb qui compartim valors. Es tracta de projectes vinculats a millores en l'educació, condicions de vida o desenvolupament de zones deprimides. Si també t'apassiona ajudar, entra a www.lunet.es o a www.caritasbcn.org/ca/. Gràcies.

En col·laboració amb **Caritas**
Un NO per a ningú.

RECOMANACIONS D'ESTIU

El millor estiu

Sincerament, l'any que vaig aprovar la selectivitat. Va ser el primer en temps que no vaig haver d'estudiar a l'estiu

Una lectura

Estaba en el aire, de Sergio Vila-Sanjuán

Una música

Hotel Califòrnia, d'Eagles. Sóc un carrossa

Un lloc que val la pena descobrir

Torrebusqueta, la Llacuna (Anoia)

Paraula i vida

Conduir responsablement

Les carreteres i les autopistes s'omplen de cotxes durant els mesos d'estiu, amb motiu de les vacances. Això pot comportar també un augment d'accidents. Bo serà que pensem una mica en el deure cívic i moral de conduir observant les normes de trànsit, amb prudència i amb molta solidaritat. Aquesta és la finalitat de la Jornada de Responsabilitat en el Trànsit que promou l'Església catòlica el primer diumenge de juliol, en la proximitat de la festa de Sant Cristòfol, patró dels automobilistes, que se celebra el 10 de juliol. El lema escollit enguany és una frase de l'Evangeli de Sant Lluc en la narració dels deixebles d'Emmaús: «Jesús se'ls va acostar i es posà a caminar amb ells.»

Es tracta de prendre consciència de la nostra responsabilitat quan conduïm un cotxe o una moto, per tal d'obligar-nos a fer-ho amb la màxima prudència i també amb un sentit afinat de

la justícia i de l'amor envers els altres, bé siguin membres de la pròpia família bé d'altres.

La majoria d'accidents de circulació es deuen a errors humans: velocitat excessiva, avançaments prohibits, falta de respecte als senyals de trànsit, excés d'alcohol, etc. No hi ha dubte que conduir malament, imprudentment, en males condicions físiques, és una patent d'homicida o de suïcida. És evident que quan conduïm un vehicle no ho fem pas enmig del desert, aïllats completament dels altres. Ho fem per les autopistes i carreteres, al costat i enmig de moltes altres persones i famílies que també hi circulen. Això fa que no siguem només responsables de la nostra vida, sinó també de la vida dels altres, i tant la nostra com la del proïsme no són nostres, sinó de Déu.

Per això, conduir bé és sinònim de solidaritat. És un deure de justícia i d'amor.

La vida i la salut física són béns preciosos confiats per Déu. Els hem d'atendre raonablement i tenint en compte les necessitats dels altres i el bé comú. El Catecisme de l'Església Catòlica, quan parla del respecte a la vida corporal, afirma que «els qui en estat d'embriaguesa, o per gust immoderat de la velocitat, posen en perill la seguretat dels altres i la seva mateixa a les carreteres, al mar o a l'aire, es fan greument culpables». És bo que invoquem la protecció de sant Cristòfol, patró i protector dels automobilistes, però alhora cal que siguem conductors responsables i prudents. Fer camí amb Jesús ens porta a acceptar els altres com a germans. Per això, quan ens posem al volant, hem de respectar i tractar els altres com volem que ens respectin i ens tractin.

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

Lourdes: l'alegria de la conversió

Bernadette Soubirous vivia en un carreró medieval de Lourdes, en una casa molt petita que antigament s'havia utilitzat com a presó, funció de la qual encara conservava com a testimoni els barrots a les finestres.

Ningú no podia pensar que hi residiria un dels personatges clau en la història del món cristià. A mitjans del segle XIX, ella, una nena, va ser la primera pelegrina a la cova de Massabielle. Amb el temps seríem milions les persones que acudim cada any a aquest lloc sant.

Des de la meua infància vaig tenir la sort que em fos transmesa la simpatia cap a la Mare de Déu de Lourdes, en la festa de la qual vaig ser batejat l'any 1944. Aquell el considero el dia més important de la meua vida, ja que vaig entrar a formar

part de la família dels fills de Déu.

No és estrany que cada any vulgui unir-me al pelegrinatge que fa la nostra arxidiòcesi al santuari pirinenc. Com tots els pelegrins, renovo allí amb tota humilitat la gratitud a la Mare de Déu i les peticions per tantes necessitats que coneixem, les d'ordre material, de malalts, persones que pateixen, pobres, aturats, i també les espirituals, a vegades encara més penoses: aquells homes i dones als quals els falta la pau al cor i pateixen, potser perquè s'han allunyat de Déu i no coneixen la seva misericòrdia. En aquest sentit considero molt apropiat el lema del pelegrinatge d'aquest any 2014: «Lourdes, l'alegria de la conversió.»

És una experiència que hem tingut tots cada vegada que hem acudit a Lourdes acompanyant

els malalts. L'alegria es dibuixa a la seva cara i a la dels seus cuidadors i acompanyants. És un goig que es troba a l'entranya del missatge cristià. Bé va dir Paul Claudel que «l'alegria és la primera i l'última paraula de l'Evangeli».

Aquest goig el trobem a Lourdes perquè ens acostem a Maria. Ella ens porta Crist, ens el presenta assequible, com quan el va mostrar als pastors i després als Mags a Betlem. Jesús va néixer en una cova que servia d'estable, i a Lourdes la Verge ens espera en una altra cova, al costat del lloc on es va aparèixer a Bernadette.

Com en aquella ocasió, els escèptics no el reconeixen, però les persones senzilles de cor acudeixen a aquest racó de França, des del qual demanarà per les necessitats de tots.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Primat

La Bona Notícia també a internet
www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC A; FERIAL 2)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 3)

JULIOL

6. DIUMENGE

Diumenge XIV de durant l'any, Verd. Lectures: Zacaries 9,9-10 / Salm 144 / Romans 9,9.11-13 / Mateu 12,25-30

SANTORAL: Isaïes, prof. i mr.; Maria Goretti, vg. i mr.; Ròmul, b.

7. DILLUNS

Fèria, Verd. Lectures: Osees 2,14.15b-16.19-20 / Salm 144 / Mateu 9,18-26. Urgell i Solsona: **Sant Ot (S)**, Blanc. SANTORAL: beat Benet XI, p.; Edilberga, vg.; Marçal, b.

8. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: Osees 8,4-7.11-13 / Salm 113 / Mateu 9,32-38. SANTORAL: Adrià III, p.; Àquila i Priscilla, mr.; Eugeni III, p.; Edgar, rei.

9. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: Osees 10,1-3.7-8.12 / Salm 104 / Mateu 10,1-7. Obé: *Sant Agustí Zhao Rong (ML)*, Vermell.

SANTORAL: beata Joana Scopelli, rel.; Joan de Colònia, prev. i mr.; Teodoric Balat, mr.; Zenó, mr.

10. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: Osees 11,1b.3-4.8c-9 / Salm 79 / Mateu 10,7-15

SANTORAL: Amèlia, viuda; Ascani, mr.; beats Carmel Boltà i Francesc Pinazo, mr.; Cristòfor, mr.; Verònica Giuliani, rel.

11. DIVENDRES

Sant Benet (F), Blanc. Lectures: Proverbis 2,1-9 / Salm 33 / Mateu 19,27-29

SANTORAL: Olga, reina; Pius I, p. i mr.

12. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: Isaïes 6,1-8 / Salm 92 / Mateu 10,24-33

SANTORAL: Abundi, prev. i mr.; Ignasi Delgado, b. i mr.; Joan Gualbert, ab.; Josep Fernández, prev. i mr.; Marciana, vg. i mr.

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

Jesús, el Fill de l'home que coneix a fons el Pare

Després de recriminar severament les ciutats galilees de Corazín i Betsaida i més en concret de Cafarnaüm, on ell havia actuat i enmig de les quals s'havien realitzat tota mena de prodigis, perquè no havien fet cas de la predicació de Joan i no s'havien convertit, prorromp en una acció de gràcies espontània que manifesta el grau de coneixement que ha assolit de Déu: «En aquella ocasió reaccionà Jesús dient: "T'enalteixo, Pare, Senyor del cel i de la terra, perquè has amagat aquestes coses a gent assenyada i sàvia i les has revelades als petits. Sí, Pare, perquè així ha esdevingut plaent a la teva presència."» De les moltes experiències negatives que ha fet n'extreu una lliçó que guiarà la seva predicació: «els savis i assenyats», que es vantaven de conèixer la Llei i carregar-la sobre les espatlles de la gent senzilla, són incapaços de penetrar en la vida íntima de Déu Pare, perquè aquest els ha ocultat l'accés i l'ha revelat als «petits», subvertint totalment la nostra escala de valors. Jesús s'ha obert plenament al projecte que Déu li havia assignat i l'ha comprès a fons: «Tot m'ha estat lliurat de part del meu Pare, i ningú no coneix a fons el Fill sinó el Pare, i el Pare, ningú no el coneix a fons sinó el Fill, i aquell a qui el Fill el vulgui revelar.» D'ara endavant no tenim necessitat d'intermediaris; Jesús ens facilita l'accés directe a les coses de Déu. Per això tot seguit, sense solució de continuïtat, s'adreça als qui han estat víctimes del sistema, basat en la Llei: «Veniu a mi tots els qui esteu fatigats i afeixugats, i jo us donaré repòs. Preneu sobre vosaltres el meu jou i apreneu de mi, que sóc senzill i humil de cor; i trobareu el vostre repòs, perquè el meu jou és suau i la meva càrrega lleugera.» Per fer-se entendre, parla en termes de «jou» i de «càrrega», però els desvirtua qualificant-los de «suau» i «lleuger». Aprenent d'ell, que és «senzill i humil», ens podem relacionar com ell amb el Pare.

Lectures bíbliques

Diumenge XIV durant l'any

Lectura primera

Za 9,9-10.13,1

El teu rei fa la seva entrada muntat humilment en un ase

Lectura de la profecia de Zacaries:

El Senyor diu: «Alegra't, ciutat de Sió. Aclama, ciutat de Jerusalem. El teu rei fa la seva entrada. És bo i salvador, muntat humilment en un ase, en un pollí, fill de somera. Bandejarà d'Efraïm els carros de guerra, allunyarà de Jerusalem els cavalls, i els arcs dels guerrers seran bandejats. Adreçarà a tots els pobles paraules de pau, i el seu domini s'estendrà d'un mar a l'altre, des del gran Riu fins a l'extrem del país.»

Salm responsorial

144

Us exaltaré, Déu meu i rei meu,
beneiré el vostre nom per sempre.
Us beneiré dia rere dia,
lloaré per sempre el vostre nom.

R. Beneiré el vostre nom per sempre,
Déu meu i rei meu.

El Senyor és compassiu i benigne,
lent per al càstig, gran en l'amor.
El Senyor és bo per a tothom,
estima entranyablement tot el que ell ha creat. **R.**

Que us enalteixin les vostres criatures,
que us beneixin els fidels;
que proclamin la glòria del vostre regne
i parlin de la vostra potència. **R.**

Lectura segona

Rm 9,9.11-13

Si per l'Esperit feu morir les obres pròpies de la carn, viureu

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma:

Germans, vosaltres no viviu segons les mires de la carn sinó segons les de l'Esperit, perquè l'esperit de Déu habita en vosaltres, i si algú de vosaltres no tingué l'esperit de Crist, no seria de Crist. I si habita en vosaltres l'esperit d'aquell que va ressuscitar Jesús d'entre els morts, també, gràcies al seu esperit, que habita en vosaltres, aquell que va ressuscitar el Crist d'entre els morts donarà la vida als vostres cossos mortals. Per tant, germans, nosaltres tenim un deute, però no amb la carn, que ens obligaria a viure com demana la carn. Perquè si visquéssiu així, moriríeu; en canvi, si per l'Esperit feu morir les obres pròpies de la carn, viureu.

Al·leluia

Mt 12,25

*Us enaltim, Pare, Senyor del cel i de la terra,
perquè heu revelat als senzills els misteris
del Regne*

Evangeli

Mt 12,25-30

Sóc benèvol i humil de cor

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu:

En aquell temps, Jesús digué: «Us enalteixo, Pare,

Glòria Monés

Senyor del cel i de la terra, perquè heu revelat als senzills tot això que heu amagat als savis i als entesos. Sí, Pare, així us ha plagut a vós. El Pare ho ha posat tot a les meves mans. Fora del Pare, ningú no coneix veritablement el Fill; igualment, no coneix veritablement el Pare, fora del Fill i d'aquells a qui el Fill el vol revelar. «Veniu a mi tots els qui esteu cansats i afeixugats; jo us faré reposar. Accepteu el meu jou, feu-vos deixebles meus, que jo sóc benèvol i humil de cor, i trobareu el repòs que tant desitjàveu, perquè el meu jou és suau, i la meva càrrega lleugera.»

Cansades i afeixugades

Així se senten sens dubte moltes de les persones que ens envolten: cansades de patir les conseqüències de la crisi, afeixugades pels deutes, per l'atur, per la incertesa laboral, per no tenir papers o per viure lluny de la família. O cansades, potser, de lluitar perquè els més vulnerables deixin de rebre cops en matèria de salut, d'educació, de serveis socials, d'estrangeria, d'igualtat, en un llarg etcètera. Un cansament vital que no deu ser gaire diferent del que envoltava Jesús a la Palestina del segle I.

Aquest ambient poc esperançat no impedeix a Jesús ni la pregària d'acció de gràcies, ni l'ofertament a acollir els cansats i afeixugats, als quals no demana altre requisit que la confiança. Un Jesús amb les mans buides, que en aquest fragment no resol els problemes immediats de la gent, ni té cap pretensió de lideratge social. A mi tot plegat em suggereix algunes qüestions. D'entrada, una de molt adient a final de curs: el cansament. Benaurets els cansats, em sortiria, perquè han fet la feina que podien fer (cosa que, per bé o per mal, no és sinònim de tenir èxit sinó de bona voluntat). D'entrada, aquest grup pot percebre Jesús com un «jou suau i una càrrega lleugera», no com una exigència insuportable.

No sé si us passa, però fa tota la sensació que solem ser més exigents amb els altres com menys ens hi impliquem nosaltres (el tema de la política n'és un bon exemple). Si ens cansem pel Regne, percebrem Jesús d'una altra manera.

L'altra qüestió és com, des de les nostres comunitats cristianes, fem aquesta mateixa crida de Jesús en el nostre entorn i com la reflectim en les nostres celebracions. A la gent que pateix la crisi solem oferir-los coses: menjar, roba, ajuts diversos... És la nostra forma de ser solidaris. I això, com altres mostres menys directes però igualment necessàries de solidaritat, és imprescindible. Però potser de vegades fariem bé d'anar més enllà: d'una banda oferir un apropament explícit a Jesucrist a la gent que pateix, amb les mans buides; i de l'altra, trencar aquesta compartimentació en què sovint vivim els cristians, i fer més visible, en les nostres eucaristies, la realitat social que ens envolta. I no només en les eucaristies: molta gent de Càritas, de tantes iniciatives socials de l'Església, viu molt de prop la pobresa, una pobresa no idealitzada, real i sovint dificultosa. Seria bo interioritzar aquesta realitat des de

l'Evangeli i trobar camins per aportar aquesta espiritualitat a la resta de la comunitat. Esdevindria, sens dubte, un motor de revitalització eclesial.

Acabo amb una petita iniciativa que promovem des de fa pocs anys l'equip de Pastoral Obrera del bisbat de Sant Feliu pel Primer de Maig, que sempre coincideix amb la Pasqua i que per tant té un to esperançat i d'acció de gràcies. Editem un cartell amb el text d'una pregària senzilla, que distribuïm a totes les parròquies. El primer any, el vam dedicar a les persones a l'atur, el segon a les que havien perdut casa seva, enguany a les persones immigrades. Aquest cartell es presta a accions diverses: a penjar-lo a les parròquies, sense més; a anar recollint les intencions per totes les persones, amb noms i cognoms, que pateixen aquella situació i per les quals volem pregar; a llegir el cartell com a pregària —i les intencions si s'han recollit— en l'eucaristia dominical; a fer-ne una vetlla de pregària, convidant-hi no només les persones de missa, sinó veïns i persones afectades per la situació; a buscar sortides solidàries, etc. Un camí molt modest que ha anat donant bons resultats, a cada lloc segons el seu tarannà i possibilitats.

Mercè Solé

Membre de l'ACO i del Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona (msoletey@gmail.com)

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Santa Paulina del Cor Agonitzant de Jesús

- ✓ Nascuda a Vigolo Vattaro, Imperi austríac, avui Itàlia, el 1865
- ✓ Fundadora de les Germanetes de la Immaculada Concepció
- ✓ Va dur una vida dedicada als pobres i als malalts
- ✓ Va morir a Ipiranga, Brasil, el 1942
- ✓ Canonitzada el 2002 per Joan Pau II

A la segona meitat del segle XIX onades d'europaus es van embarcar cap al continent americà a la recerca d'una vida millor. Entre aquests immigrants hi havia santa Paulina del Cor Agonitzant de Jesús, que quan només tenia 10 anys amb tota la família va deixar enrere les valls alpines del voltant de la ciutat de Trento i es va establir al sud del Brasil.

En aquesta nova terra la jove santa ja va mostrar una vida espiritual profunda i al mateix temps una vocació cap als malalts i necessitats, als quals visitava sovint amb una amiga. A partir d'aquesta tasca, i després d'una etapa de discerniment i amb la supervisió del bisbe de Curitiba, va néixer la congregació de les Germanetes de la Immaculada Concepció. La nova fundació va créixer ràpidament, i el 1903 santa Paulina en va ser escollida superiora general, tot i que no va deixar mai d'atendre personalment els malalts, els orfes i sobretot els antics esclaus. Però pocs anys després van sorgir tensions dins de la congregació i santa Paulina va ser rellevada del càrrec. Llavors es va dedicar exclusivament a la caritat amb els necessitats i a la pregària a diversos llocs del sud del Brasil, com ara São Paulo. El seu apostolat infatigable no es va aturar ni davant la diabetis que patia, i que els darrers anys de vida se li va agreujar i la va acabar portant a la casa del pare.

Tarragona

Rems de solidaritat per a la gent del mar

Stella Maris disposa d'un nou local al Port de Tarragona

Joan Boronat
Tarragona

Des del 9 de juny Stella Maris de Tarragona disposa d'un nou local, situat a l'escullera del Port de Tarragona, el qual va ser beneït i inaugurat per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, acompanyat de l'alcalde de la ciutat i el president de l'Autoritat Portuària de Tarragona, que és qui ha cedit l'espai, i l'assistència de voluntaris de l'Apostolat del Mar.

Ara els mariners hi poden trobar el que estan acostumats a gaudir en els altres centres Stella Maris del món. En aquest cas, disposen de sis ordinadors connectats a internet perquè puguin contactar amb els seus familiars, una petita cafeteria amb jocs de taula, televisió per satèl·lit, una biblioteca i una petita capella en la qual passen estones de pregària.

Cal ressaltar, però, que l'activitat de l'Apostolat del Mar ja es va iniciar a Tarragona l'any 2000, en compliment de la resolució 117v del Concili Provincial Tarraconense, que es feia ressò de les directrius de l'Apostolat del Mar Internacional que a la vegada posava en pràctica el *motu proprio Stella Maris* del papa Joan Pau II del 1997.

Actualment l'equip de la Pastoral del Mar està integrat per vuit persones que hi treballen voluntàriament, en estreta col·laboració amb el delegat diocesà, el diaca mossèn Raimon Mateu de la Casa. La seva tasca se centra en la visita diària als vaixells mercants que recalen al port de Tarragona, oferint als tripulants ajut espiritual i humà.

D'aquestes visites «es deriven situacions que qualifiquem de vertaderament pastorals: atenció a mariners malalts o a la presó, mariners abandonats per l'armador a bord dels vaixells, entre d'altres», explica Mn. Raimon Mateu.

El diaca responsable afegeix que en el cas que un mariner estigui hospitalitzat «se'l visita diàriament i es manté el contacte amb l'equip mèdic i amb la seva família. Les estones de companyia són autènticament enriquidores tant per al mariner com per als mateixos voluntaris que se n'ocupen». Entre l'equip de voluntaris compten amb un assistent social i un advocat expert en Dret Marítim Internacional, per atendre la persona en tot el que convingui.

El delegat diocesà de l'Apostolat del Mar dibuixa el perfil del voluntari de Stella Maris dient que «és una persona que viu l'amor i el vol compartir, que parla l'anglès per mantenir una conversa i disposa de temps lliure, sigui al matí o a la tarda». Mn. Mateu subratlla que els voluntaris són portadors d'alegria a bord dels vaixells «i amb ella la bona nova de l'evangeli per a tothom que la vulgui rebre. Això només es pot fer amb la voluntat del servei que el Senyor Jesús ens demana contínuament».

Donada l'alta tecnologia en la càrrega i descàrrega de mercaderies, hi ha vaixells que no passen més de 12 hores

Joan Boronat

RAIMON MATEU
Els voluntaris són,
a ulls dels mariners, els
àngels que els esperen
a cada port

a port; això provoca que els mariners vegin cada vegada més limitat el temps de poder baixar a terra. La situació s'agreuja encara més els diumenges, perquè les altes taxes portuàries que ha de pagar l'armador obliguen el capità a ancorar el vaixell davant la costa, a l'espera del dilluns.

Mn. Raimon comenta que les tripulacions, sobretot la filipina, «són d'una

gran religiositat i per això no és estrany que ens sol·licitin celebrar oficis a bord». D'altra banda, Stella Maris Tarragona disposa d'un minibús de 9 places, que el sindicat ITF (International Transport Worker's Federation) ha posat al servei del transport de mariners, del vaixell al centre de la ciutat, diàriament.

Missa de Cap d'Any i Pasqua

Val la pena recordar que durant el Nadal passat es va encetar l'any celebrant l'eucaristia, la primera, a Stella Maris, per a 18 mariners filipins i dos indis. El diumenge de Pasqua, al vaixell *Sichem Amethyst* el pare rogacionista Àlex Poblador, resident al santuari de Loreto de la ciutat, va presidir l'eucaristia assistit pel delegat, Mn. Raimon Mateu, donant gràcies perquè un in-

centi a bord no va anar a més.

Va sostenir el cant un cor femení de la comunitat filipina a Tarragona i l'arquebisbe Jaume s'hi va personar per saludar tota la tripulació. Mossèn Raimon Mateu assenyala que «els voluntaris són, a ulls dels mariners, els àngels que els esperen a cada port». Són els qui en moments de tràngol o problemes s'ocuparan de trobar-los solucions, «com va ocórrer amb els 16 tripulants del vaixell abandonat, de bandera turca, *Istanbul B*».

El delegat diocesà recorda que les persones que vulguin col·laborar en aquesta lloable tasca es poden posar en contacte mitjançant correu electrònic: stellamaristarragona@gmail.com o apostolatdelmar@arqtgn.cat, o bé trucant als telèfons 977 233 083 i 639 978 982.

Lleida

VI Aplec a l'ermita de la Mare de Déu de les Garrigues

Redacció / El Soleràs

Prop de 300 persones vingudes dels diversos pobles de la comarca de les Garrigues van participar el segon dissabte de juny en l'Aplec a l'ermita de la Mare de Déu de les Garrigues, ubicada al terme dels Rasos del Soleràs. L'Aplec s'inicià amb la celebració de l'eucaristia a l'exterior de l'ermita on fou duta la imatge de la Mare de Déu de les Garrigues, presidida pel rector de Soleràs, el religiós salesià P. Àngel Alegre, i concelebrada per Mn. Jordi Piñol, rector de Juncosa i Els Torms;

Mn. Martí Sandiumenge, Mn. Josep Moré i Mn. Joan R. Ezquerra, que fa sis anys va beneir l'ermita.

A la missa de l'Aplec va assistir l'alcalde del Soleràs, Jordi Segura, i el director de Governació de la Generalitat a Lleida, Jordi Curcó. La Coral Granyena de les Garrigues fou enguany l'encarregada de solemnitzar la missa, amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Climent.

El rector, en l'homília, es va referir a la Mare de Déu de les Garrigues com a patrona de tota la comarca, alhora que centrà la seva reflexió en el Mag-

nificat de l'Evangeli i en la donació de Maria a la voluntat del Senyor: «Ella és sempre a prop nostre, prenem-la com a exemple del seguiment de Jesús, i lliurem-nos amb confiança a la seva voluntat.»

L'ermita de la Mare de Déu de les Garrigues va ser inaugurada l'any 2008, tota ella de pedra natural, per iniciativa de la família de Jaume Casañé i Bellet, amb arrels familiars al Soleràs, per tal d'honorar aquesta nova advocació que aquell mateix any fou creada per poder ser l'advocació mariana comuna de tots els garriguencs.

Girona

«Gràcies a Déu i a tots els que heu fet possible l'Aplec de l'Esperit»

Mn. Jordi Callejon, delegat episcopal de Pastoral de Joventut de Girona

Víctor Gay

Banyoles i Porqueres han recuperat la calma que a l'entorn de l'estany mantenen gran part de l'any. Igualment torna a oficiar a la seva parròquia de Sant Jaume de Salt Mn. Jordi Callejon, que ha esdevingut l'ànima de l'Aplec de l'Esperit. És l'hora de fer balanç: «Honestament, podem dir que tot plegat ha estat un èxit. La veritat és que, personalment, vaig seguir només alguns actes puntuals, tenia prou fronts oberts. Però, en el seu conjunt tot es va desenvolupar com s'havia programat.»

De ben segur que alguns actes es recordaran molt de temps...

En primer lloc l'eucaristia. Malgrat que al pavelló de la Draga de Banyoles hi feia calor, aquella missa oficiada pels nostres bisbes i un bon nombre de preveres, malgrat que era dissabte a la tarda i que calia atendre les parròquies, la celebració i la participació foren intenses i viscudes. També m'agradaria destacar les vivències i experiències del matí, especialment a l'entorn de Porqueres. Hi vaig passar amb cotxe per atendre determinats serveis i, en veure aquells grups de nois i noies pregant i reflexionant en grups, als prats i a l'entorn de l'església de Santa Maria, ens recompensaven de les angoixes i l'esforç d'engegar l'Aplec.

I el paper dels voluntaris i col·laboradors...

Igualment decisiu. És evident que

han esdevingut la clau que tot sortís com calia. La generositat de la seva participació es mereix el nostre agraïment. Igualment cal fer-ho amb la societat civil i les administracions. Penso en els ajuntaments de tots dos municipis, la Diputació de Girona, el cos dels Mossos d'Esquadra, la Creu Roja, els equips de suport. En molts casos es tracta de persones i de serveis que no es veuen, però que hi són. Sense la seva participació, l'Aplec de l'Esperit no hauria pas assolit l'èxit que va tenir.

Pastoralment, quins resultats s'esperen de l'Aplec?

Com es va assenyalar tan bon punt es va iniciar l'Aplec, els nois i noies creients no estan sols. En la nostra societat hi ha joves, molts més dels que ens podem imaginar, que cerquen, que reflexionen, que creuen i que es van trobar a l'Aplec. Va ser una resposta a una societat que, aparentment, està secularitzada. Possiblement ens agradaria que fossin més, però el cert és que hi són. A Banyoles i Porqueres

van donar testimoni esperançat de la seva fe i ho feren públicament.

Es temia alguna reacció d'oposició a l'Aplec?

Estem en una societat lliure i oberta. Qui va voler manifestar les seves opinions o discrepàncies amb la convocatòria ho podia fer. El respecte que mereix l'Aplec és el mateix respecte que qualsevol altra manifestació col·lectiva.

Satisfet, doncs, de com ha anat tot plegat...

Evidentment, cal donar les gràcies a moltes persones i institucions. Des del Secretariat Interdiocesà de Joventut i no cal dir que des de la Delegació diocesana; no ens n'hauríem sortit. En primer lloc gràcies al nostre bisbe Francesc Pardo, que també té la responsabilitat en l'àmbit de la Tarraconense de la pastoral amb joves, per la seva feina i suport. També a tots els altres arquebisbes i bisbes, que ens acompanyaren, als voluntaris i col·laboradors, gairebé sempre anònims, i a tots els participants. Només puc dir gràcies a Déu i gràcies a tots els que heu fet possible l'Aplec.

Com serà el proper Aplec de l'Esperit?

No em correspon ni em correspondrà a mi. En tot cas, el cert és que el paisatge, l'entorn de Banyoles i Porqueres és únic. Ens va ajudar a unir-nos en esperit amb el lloc de Galilea i que el nostre lema, «És el Senyor», esdevingués veritable.

Tarragona

Bonavista posa la primera pedra de la nova església

Joan Boronat / Tarragona

Enrere queda l'any 2000 quan en una visita del llavors arquebisbe de Tarragona, Mons. Lluís Martínez Sistach, es va plantejar la necessitat que Bonavista pogués comptar amb una nova església en resposta a l'aspiració del populós barri tarragoní. D'aleshores ençà propòsits, projectes, plans d'ordenació municipal i ajornaments han dificultat la construcció del nou temple.

Finalment, el dissabte 14 de juny al migdia es va celebrar l'inici de la construcció del nou recinte religiós de Bonavista, amb la col·locació de la primera pedra, sobre la qual s'ha d'edificar l'església al servei de la comunitat religiosa i de la societat del barri, que es bastirà al mateix solar que ocupava l'anterior temple de Santa Maria, construït el 1966 i posteriorment enderrocat el 2008. Des de llavors i fins ara, el culte i el servei parroquial es desenvolupen a la capella del col·legi Joan XXIII del mateix barri.

Les previsions apunten que les obres de construcció de l'església s'iniciaran el proper mes de setembre, mentre que el període d'execució és de 12 mesos. Es preveu inaugurar-lo l'estiu del 2015, amb un pressupost de 3 milions

d'euros. Un aspecte a destacar és que entre els requisits del concurs públic per escollir l'empresa constructora hi ha una clàusula «social» que especifica que la companyia adjudicatària haurà de contractar empreses i treballadors

del sector en atur i empadronats al barri, fent així d'eix transmissor amb l'antiga església que va ser aixecada pels mateixos veïns.

L'arquebisbe Jaume Pujol va beneir el solar, en presència del regidor de l'Ajuntament de Tarragona, Javier Villamayor, i del rector, Isidre Foguet, alhora que va introduir al terra un cilindre que contenia diversa documentació i premsa del dia.

Segons va explicar Daniel Gimeno, un dels arquitectes, la nova església tindrà forma polièdrica, amb una alçada de 19 metres, inclòs el campanar, amb una cabuda per a 306 fidels asseguts. Paral·lelament hi haurà un pati, que serà prolongació de la plaça. L'equipament parroquial comptarà a més amb dues sales polivalents: una per a 160 persones assegudes i l'altra més petita. El centre parroquial disposarà de despatxos, arxiu i sala de reunions, mentre que les dues plantes superiors acolliran la catequesi. La rectoria comptarà amb tres nivells, amb pàrquing inclòs i magatzem.

Opinió

Preveres i laics, una sola cosa en Crist Jesús

Armand Puig
i TàrrachDegà-president de la
Facultat de Teologia de
Catalunya

S'ha dit i s'ha escrit que el primer mil·lenni va ser el dels bisbes, que el segon fou el dels preveres i que el tercer mil·lenni serà el dels laics. Es tracta d'una simplificació. En l'Església dels inicis els laics ocupaven un lloc remarcable, tal com es desprèn de les cartes paulines i, d'altra banda, els bisbes mai no han deixat de ser les columnes de l'Església de Crist, en la seva condició de successors dels apòstols. Què ha passat, doncs? Que el segle XX ha vist un desenvolupament progressiu de la presència dels laics dins l'Església, primerament com a *longa manus* de la jerarquia i després com a membres plens del poble de Déu, reunit en virtut del baptisme santificador i dotat del sacerdoci comú.

Tanmateix, resta, en el subconscient de molts, aquella visió reductiva dels laics com a executors en el món d'allò que l'Església —al marge del món?— decideixi. El prevere, segregat per a la direcció de la comunitat, seria a la pràctica l'home del culte, mentre que el laic seria l'home de l'acció pastoral directa, aquell que baixaria a la plaça i hi donaria testimoni de la seva fe en el Senyor ressuscitat. El lloc del prevere serien la sagristia i els locals parroquials, mentre que el lloc dels laics seria el món.

Tanmateix, el papa Francesc, seguint les petjades del Concili Vaticà II, ha donat un mot d'ordre a tota l'Església: sortir i anar a descobrir les perifèries existencials i geogràfiques, urbanes en sentit estRICTE (la gran Barcelona, l'àrea metropolitana) i urbanes en sentit ampli (l'anomenada Catalunya-ciutat), per tal de trobar-hi els homes i dones que hi viuen. Aquesta va ser una de les conclusions del Congrés de les Grans Ciutats (20-22 de maig): la categoria de «ciutat» s'ha d'aplicar també a realitats que, d'entrada, semblarien rurals (pel que fa al territori) però que de fet s'inscriuen en les formes de vida i en les ano-

Agustí Codinach

menades «ciutats invisibles» (vegeu *Evangelii gaudium* 74), aquells àmbits que, transversalment, caracteritzen la gran ciutat. Si el Concili Tarraconense del 1995 va concloure encertadament que Catalunya era una unitat pastoral —i els temps globals que estem vivint li han donat la raó—, el Congrés de les Grans Ciutats del 2014 ha reblat el clau parlant de la textura urbana de tot el territori català, distribuït, així sí, en ciutats, perifèries i zones rurals. Gairebé vint anys després, resulta clar que la categoria «ciutat», es pot aplicar també a una vall del Pirineu —sovint habitada, d'altra banda, de forma temporal per gent de la ciutat, que hi tenen una casa!

Una Església en sortida —la que el papa Francesc porta al cap i al cor— no

queda arraulida davant els reptes del món present, ni s'amaga atemorida davant les interpel·lacions que li arriben, ni s'inhibeix mancada de coratge quan li toca dir una paraula veritable, que molts agraeixen. En conseqüència, si cada batejat és un «deixeble missioner, sigui quina sigui la seva funció a l'Església i el grau d'il·lustració de la seva fe» (*Evangelii gaudium* 120), això vol dir que en cap cas no podem plantejar la relació entre preveres i laics en termes de divisió sinó en termes de cooperació, de profunda comunió, de real fraternitat. L'Església-família és l'única creïble als ulls dels nostres contemporanis, als ulls dels joves, als ulls de tots! I en aquesta Església preveres i laics, laics i preveres, en tant que deixebles de Crist, comparteixen la crida i

la missió. Cert que el prevere ha rebut un ministeri insubstituïble, que està al servei de la comunió eucarística i de l'anunci de la paraula de Déu, predicada amb ardor, però el ministeri que ha rebut no ha de fer-lo sentir superior. El prevere no pot perdre la mirada de misericòrdia. El segle XXI ha de ser el segle de síntesi entre els ministres ordenats i la resta de batejats, ha de ser el segle del poble de Déu. No podem deixar passar aquest formidable *kairós*. És moment d'abandonar arrogàncies i solituds, cal donar pas a una Església que viu fraternalment. No per casualitat en les Actes de Fructuós de Tarragona, del segle III, la comunitat cristiana és anomenada «la Fraterna». Venim d'aquell ramat, de l'únic possible. Som del ramat de Jesucrist.

Terrassa

Terrassa celebra els 10 anys de la diòcesi

Redacció / Terrassa

El 15 de juny del 2004 el Vaticà creava dues noves diòcesis catalanes: Terrassa i Sant Feliu de Llobregat. Per commemorar aquests deu anys d'existència el diumenge 15 de juny passat el bisbat del Vallès va celebrar una missa solemne a la catedral de Terrassa presidida pel bisbe titular, Mons. Josep Àngel Saiz, i concelebrada pel bisbe auxiliar, Mons. Salvador Cristau, el bisbe de Sant Feliu, Mons. Agustí Cortés, altres prelates catalans i nombrosos preveres d'arreu de la diòcesi. També hi van assistir l'alcalde de la ciutat, Jordi Ballart, i diversos regidors. Davant de la nombrosa assemblea congregada amb

motiu d'aquest aniversari Mons. Saiz va donar gràcies per aquests deu anys i pel do de l'evangelització: «És veritat que som pobres en molts aspectes, que patim mancances i que hem de fer front a moltes dificultats. Ara bé, gràcies a Déu, podem dir que no estem en un període de replegament o d'una indefugible decadència. Tot i la nostra petitesa, jo diria que ens trobem en un moment de proposta i d'anunci, de sortir als areòpags dels nostres pobles i ciutats a anunciar la bona nova de l'Evangelí. Som conscients que és el Senyor qui ens ha elegit i enviat per donar un fruit abundant en aquest moment determinat de la història en aquesta geografia concreta del Vallès.»

El bisbe egarenc també va manifestar l'alegria que sent davant la vida i el dinamisme que veu arreu del territori diocesà que té encomanat: «Una ocasió privilegiada per copsar la vitalitat de la diòcesi és, certament, la visita pastoral que estic fent amb el bisbe auxiliar, Mons. Salvador. Quantes trobades amb catequistes d'infants, animadors de grups de joves, grups d'adults, equips de matrimonis, animadors de cants i de la litúrgia, grups de pregària, monitors, responsables, voluntaris de Càritas, visitadors de malalts, militants de moviments i de realitats eclesials, comunitats religioses, mestres i professors, consells d'economia, consells pastorals i arxiprestals!»

Aquell mateix dia es va presentar el llibre *10 anys de vida diocesana*. Es tracta d'un recull de 40 articles en què diversos responsables dels àmbits i activitats del bisbat —bisbes, preveres, religiosos i laics— donen fe de l'evolució i la vida interna de la diòcesi de Terrassa. El llibre es completa amb nombroses fotografies d'efemèrides d'aquests deu anys i diferents moments de la vida diocesana. Durant l'acte Mn. Joaquim Fluriach també va presentar un vídeo commemoratiu i la nova pàgina web auxiliar de la diòcesi: bisbatdeterrassa.net. Properament és previst que la diòcesi bessona de Sant Feliu de Llobregat també celebri amb diversos actes els seus primers 10 anys de vida.

«Amb la crisi el 80% de les donacions ja no van al sud, es queden a casa»

Jesús Lanao, s.j., director del Banc de Recursos

Eduard Brufau

Les múltiples ONG que existeixen a Catalunya necessiten recursos materials i humans per poder tirar endavant els seus projectes. El Banc de Recursos, format per un bon equip de voluntaris dirigit pel jesuïta Jesús Lanao, posa en contacte empreses que es volen desprendre de material en bon estat que ja no fan servir amb ONG que el necessiten. Juntament amb la reutilització, el Banc de Recursos també treballa en la formació de tècnics, per tal que els usuaris que rebien el material l'aprenquin a fer servir.

El Banc de Recursos va néixer a mitjan anys noranta, un moment de florida de les ONG.

Sí, encara que la nostra entitat no és fruit d'un gran estudi sociològic sinó d'una simple constatació de la realitat. L'any 1995 un amic que era educador en un centre de menors es va trobar que li faltava material i equipaments per poder fer tallers amb els joves. En aquell moment no va poder obtenir res de l'administració i es va adreçar a diverses empreses per si els sobraven excedents. Per sorpresa seva no només li van dir que sí, sinó que li van donar un allau de material, molt més del que li calia. Es tractava sobretot d'equips informàtics, que en poc temps havien quedat obsolets i que les empreses haurien llançat. Per tal que algú pogués aprofitar tot el material sobrant va contactar amb mi per si als jesuïtes ens podia interessar per als nostres centres i escoles de països com Bolívia, el Txad o l'Índia.

I llavors es va crear el Banc de Recursos...

Encara no del tot, perquè els primers enviaments els vam fer des d'Intermón. Però aviat vam veure que era millor constituir una entitat nova específica per a aquesta activitat, i així va ser com al cap de tres anys va néixer el Banc de Recursos. L'objectiu era reutilitzar tot el material en bon estat que poguéssim obtenir per mitjà de donacions d'empreses perquè se'n beneficiessin els qui ho necessitaven. Així una part dels equipaments els destinem a projectes propis que tenim a l'entitat, encara que majoritàriament tenen com a destinatàries altres ONG petites que necessiten material per als seus projectes o bé per als locals i oficines on treballen.

A part dels recursos materials, també posen l'èmfasi en els recursos humans.

És clar. Des del principi vam començar a reunir i enviar sobretot equipaments sanitaris per a hospitals i maquinària agrícola, però aviat va quedar clar que amb el material no sempre n'hi havia prou. La formació és clau. Per exemple, si una ONG demana tractors per a una zona agrícola, prèviament parlem amb l'entitat per tenir en compte la mena de terra d'aquella zona, els conreus que hi ha o l'extensió de les finques,

BANC DE RECURSOS
Tel. 932 177 154
www.bancderecursos.org
bancdr@bancderecursos.org

per veure si realment els tractors són el més adequat per a aquell lloc. Després, a part de la maquinària els facilitem voluntaris que els ensenyen com s'ha de fer anar i com s'ha de mantenir. Cal previsió i tenir en compte tots aquests aspectes per no gastar en va.

Cal un bon coneixement del terreny.

Tant és així que durant un temps també vam fer de consultoria per a ONG molt petites sorgides de manera espontània que volien enviar material a països del tercer món. Els assessoràvem per veure el material que es necessitava o el pressupost amb què es comptava. En molts casos s'arribava a la conclusió que el més senzill era que es fes un enviament de diners i que els destinataris l'invertissin en el que més necessitaven.

A l'hora de fer enviaments de material també cal tenir molt en compte els circuits comercials interns del país i respectar-los per no fer la competència a les petites empreses locals. Es tracta de fer-hi arribar allò que no poden adquirir fàcilment. És per aquest motiu que no solem enviar-hi roba, perquè és més fàcil d'aconseguir que altres

productes.

Com ha afectat la crisi econòmica a l'activitat del Banc de Recursos?

Hem notat un canvi substancial en els darrers temps. Si fa cinc o sis anys el 80% de les donacions anaven al sud i la resta es quedaven a casa nostra, ara passa justament a la inversa. Amb la crisi, les ONG reben moltes menys ajudes de l'administració i ja no es poden fer càrrec dels costos d'enviament. I d'altra banda, com tothom pot constatar, aquí han augmentat moltíssim les necessitats. Continuem, doncs, amb el nostre servei, però han canviat els destinataris.

La seva és una entitat que funciona amb voluntaris.

La gran majoria de treballadors són

voluntaris, perquè som un banc de recursos materials però també humans. Els nostres voluntaris són persones que dediquen el seu temps a ajudar els altres, persones que potser ja estan jubilades, i que tenen una experiència i uns coneixements molt valuosos. Actualment tenim una trentena de voluntaris a Barcelona, més els que es troben a les delegacions que tenim a la resta de Catalunya, a Lleida, on gestionem sobretot maquinària agrícola. També tenim un patronat format per persones vinculades al món empresarial, universitari o cooperatiu, com ara Intermón-Oxfam, Esade, el Col·legi d'Enginyers, l'IQS... Entre tots formem un equip que treballam per sensibilitzar la societat, les escoles i sobretot les empreses.

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

Membre de la Societat Espanyola de Medicina Marítima

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Montserrat mostra a Andorra un recorregut per la diversitat cultural i religiosa d'Àsia

A l'exposició hi ha peces de l'Índia, la Xina, el Nepal, el Vietnam, Tailàndia i el Japó

Redacció

Montserrat

El Museu de Montserrat presenta al Centre d'Art d'Escaldes-Engordany d'Andorra, fins al 20 de setembre, una col·lecció d'art asiàtic formada per setze gravats japonesos de gran qualitat —conjunt que està considerat com un dels més valuosos del nostre país—, a més de peces de qualitat notable provinents de l'Índia, la Xina, el Nepal, el Vietnam i Tailàndia, que permeten un recorregut per la diversitat cultural i religiosa d'aquest continent, on les manifestacions artístiques assoleixen una qualitat plàstica sorprenent i una expressivitat que toca l'ànima.

A la mostra, que porta per títol *Cultures asiàtiques. Fons del Museu de Montserrat*, destaquen els gravats japonesos dels segles XVIII i XIX, alguns d'ells obres dels clàssics d'aquest gènere, que van arribar a Montserrat l'any 1962 per donació del llibreter català Just Cabot (1898-1961), que s'havia establert a París. Són gravats de l'estil *Ukiyo-e* —que significa «pintura del món flotant»—, una escola que es complau a representar escenes de la vida quotidiana, dones conegudes per la seva bellesa o popularitat, els actors de teatre kabuki i també paisatges típics i populars. Vuit d'aquestes estampes són obra d'Ando Hiroshige (1797-1858), l'artista més qualificat del gravat japonès.

Acompanyant aquest nucli d'art japonès, l'exposició fa un viatge per les cultures índia, xinesa, nepalesa, vietnamita i tailandesa. Totes les obres provenen de diverses donacions efectuades al Museu de Montserrat en els darrers trenta anys i, cronològicament, abracen del segle IV aC al XX.

Art religiós

L'art indi, en la major part de les seves manifestacions artístiques, és essencialment religiós. Aquesta religiositat és visible a la mostra en les representacions de dues de les tres divinitats de la Trimurti hinduista, Vishnú i Shiva. Vishnú, el conservador, es presenta hieràtic, com a senyor de la quietud, en un relleu que recorda aquells que cobreixen els grans temples hinduistes. Shiva, al contrari, és el destructor i el re-creador, i apareix amb sinuosa mobilitat, amb forma andrògina, fent les contorsions pròpies d'aquell que és «el Senyor de la dansa», una dansa còsmica, de moviment constant i creadora de vida.

A l'Índia, les representacions artístiques són també una mostra de l'absorció de les diferents cultures, a causa de les múltiples invasions que ha viscut el país al llarg de la seva mil·lenària història. Aquest fet es pot comprovar a la pintura *Caçador de senglar*. Tot i que és del final del segle XVIII o dels primers decennis del XIX, aquesta obra connecta amb la presen-

Aquestes cultures asiàtiques, amb la seva estètica delicada i suggeridora, que indueix a la serenitat i a la concentració, ofereixen valors positius

cia de l'islam, sobretot a la part nord de l'Índia, quan l'art indi es tenyeix d'influències àrabs, especialment perses, que rellueixen en la iconografia del moment. L'islam indi accepta la utilització de la figuració, al contrari que l'islam àrab.

Escultura i ceràmica

El budisme continental està representat per un conjunt de peces procedents del Tibet, entre les quals destaquen la talla d'un budista en oració i tres virtuoses pintures sobre seda. Amb elles, la figura daurada, procedent de Tailàndia, del Buda sedent, tot cobert de full d'or autèntic. Aquest segueix el cànon més fix i més clàssic del Buda, de formes calmades i

en posició de meditació.

La cultura xinesa pren la natura com a font principal de la seva inspiració. Quan un artista xinès pinta paisatge hi expressa el seu estat d'ànim amb la voluntat de traslluir la seva interioritat. Sovint, aquests típics paisatges serveixen de fons a escenes d'història i faules xineses, com es pot apreciar en les cinc plaques de ceràmica produïdes durant la dinastia Qing. Precisament, la ceràmica és, juntament amb la pintura, la producció artística més florent a la Xina i es troba molt ben representada en aquesta exposició. Hi ha peces tan excepcionals com una urna funerària de tipus *celadon*, molt preuada pels col·leccionistes per la seva escassetat, produïda durant la dinastia Song (960-1279), una de les més esplendoroses

artísticament de la Xina. L'Extrem Orient i les seves cultures, amarades per l'esperit de l'hinduisme, el budisme i el taoisme, exerceixen un poderós atractiu en el nostre món occidental, tan marcat per la tècnica i pel pragmatisme immediat, precisament per la dimensió espiritual que aquestes cultures accentuen. L'home occidental contemporani, sobretot si ha perdut les seves arrels tradicionals i pròpies, cerca un plus espiritual en el mercat de les diverses propostes. Aquestes cultures asiàtiques, amb la seva estètica delicada i suggeridora, que indueix a la serenitat i a la concentració, ofereixen uns valors positius que, sobretot en uns moments de grans replantejaments culturals —com són els actuals— poden ser útils i beneficiosos.

La Pontifícia Universitat Gregoriana homenatja la figura del pare Miquel Batllori

Coincidint amb el 10è aniversari de la seva mort, la Pontifícia Universitat Gregoriana que va acollir durant gairebé 30 anys els seus ensenyaments, ha homenatjat la figura del pare Miquel Batllori. A l'acte s'hi ha sumat la Diputació de Barcelona, que ha posat a l'abast de la comunitat universitària la versió italiana del documental *Miquel Batllori, l'agudesa d'un savi*.

En l'homenatge, que ha coincidit en el temps amb la commemoració del Centenari de la Mancomunitat de Catalunya, Salvador Esteve, ha aprofitat per establir un paral·lelisme entre l'esperit d'aquella institució d'autogovern i l'obra de Batllori: «Parlar de Mancomunitat és referir-se a una acció de govern basada en els valors de la modernització del servei públic, de l'extensió de la formació a tots els nivells, de la cultura com a factor d'enriquiment personal i col·lectiu, de la competència i del rigor científic en el desenvolupament de la societat. Uns valors que encaixen amb el tarannà del pare Batllori, humanista integral, il·lustrat, defensor de la llibertat de pensament, bondados i intel·ligent, compromès amb el saber i amb el progrés cultural i social». El president ha afegit que «com els homes i dones de la Mancomunitat, el pare Batllori va saber combinar la fidelitat a la seva identitat catalana amb una vocació universalista, dues qualitats que no solament no s'exclouen sinó que són complementàries».

Salvador Esteve també ha tingut paraules d'agraïment cap a la Companyia de Jesús i la Universitat Gregoriana de Roma, i molt especialment cap a un altre català arrelat a Roma, el pare Josep Maria Benítez, professor emèrit de la Facultat d'Història i Béns Culturals de l'Església i artífex de l'homenatge. Benítez s'ha referit igualment a la doble celebració del centenari de la Mancomunitat i del naixement del pare Batllori, i ha posat un èmfasi especial en «la idea, nova i bella, de la llibertat, ensenyada per ell, que preval per damunt del càlcul egoista i de la dificultat», sentiments que, segons Benítez, sorgeixen com a contraposició al sentiment d'impotència que provoca, per exemple, la violació dels drets humans a diversos punts del món.

El pare Miquel Batllori, nascut a Barcelona, va dedicar la seva vida a l'estudi de la història de Catalunya i a la seva difusió, al mateix temps que a la docència. Amb una forta vinculació a les nostres comarques, el pare Batllori va anar forjant una vastíssima obra historiogràfica que li va valer el reconeixement unànime de la comunitat acadèmica. Un reconeixement plasmat en la distinció de doctor *honoris causa* que li van atorgar les 14 universitats de l'àmbit lingüístic català.

El conjunt de la seva obra completa ha

Fotos: Mònica Fulquet / Diputació de Barcelona

La Diputació de Barcelona ha posat a l'abast de la comunitat universitària la versió italiana del documental «Miquel Batllori, l'agudesa d'un savi»

Salvador Esteve (a la dreta) va aprofitar per establir un paral·lelisme entre l'esperit de la Mancomunitat de Catalunya i l'obra de Batllori.

permès presentar aspectes fonamentals de les aportacions de la cultura catalana a la construcció de la cultura europea que ens és comuna. Les seves investigacions sobre Ramon Llull, un dels tres grans creadors en llengua llatina i vernacla del pensament modern, o la incidència del pensament d'Arnau de Vilanova, segueixen l'esperit que va nodrir les accions de la Mancomunitat: conèixer i explicar la importància de vuit segles de cultura catalana a Europa.

El documental *Miquel Batllori, l'agudesa d'un savi*, dirigit per

SALVADOR ESTEVE
Com els homes i dones de la Mancomunitat, el pare Batllori va combinar la fidelitat a la identitat catalana amb una vocació universalista

Francesc Llobet amb guió del poeta Valentí Gómez, es va estrenar en el marc dels actes de cloenda de l'any Batllori, en commemoració del centenari del seu naixement. La Diputació de Barcelona ha finançat la traducció a l'italià d'una producció, que a banda de Llull i Arnau de Vilanova recull personatges com Vidal i Barraquer o Vicens Vives, i temàtiques com l'alquímia o la necessitat de reformar l'Església. També repassa una de les grans passions de Batllori: la nissaga dels Borja, que van convertir el català en la llengua de la cort papal.

Crítica literària

L'esperança i l'espera

El 17 d'abril passat va morir a la ciutat de Mèxic Gabriel García Márquez. No faré un panegíric de l'autor. En el seu moment ja el van fer diversos mitjans de comunicació de la mà de signatures qualificades per valorar-ne la trajectòria literària. Però sí que m'he volgut fer ressò no tant de la seva obra com dels temes que hi tracta. I, en *El coronel no tiene quien le escriba* (datada del gener del 1957), he trobat una excusa excel·lent per parlar de l'habilitat de l'autor per traslladar a la novel·la pròpia situació. És una història de desencís, d'injustícia, de violència. La que ell mateix viu al París dels anys cinquanta del segle passat: precarietat econòmica, fracàs... la novel·la és refusada repetidament per les editorials.

El fil argumental: un coronel ja retirat va al port cada divendres esperant recollir la carta oficial que li satisfaci la justa reclamació dels seus drets pels serveis prestats a la pàtria. Però la carta no arriba, ni arribarà. En un temps narratiu curt (d'octubre a desembre) i encara no cent pàgines, el Coronel es fa real i captiva l'ànim del lector perquè esdevé el retrat de la silenciosa solitud davant la injustícia que hom espera (sempre s'espera) que es resolgui adientment. És una injustícia ombrejada, no es veu, es pateix, per a qui l'ha de suportar: com la pluja d'octubre «poco

GABRIEL GARCÍA MÁRQUEZ
El coronel no tiene quien le escriba
Mondadori, 2002, 96 pàg.

a poco pero sin pausa» capaç de podrir en vida com s'exclama la dona asmàtica del Coronel.

És una crítica social punyent emmarcada en el realisme de la pobresa, la solitud, el fatalisme, l'oblit (sempre l'oblit, o la negació d'aquella realitat que no es vol veure). El relat no acaba bé. Tals històries reals no acaben bé i, quan ho fan, és tan extraordinari que es publicita com si fos habitual. És una història on la violència és present des del primer moment. La misèria en què es viu, la malaltia, la mort del fill per repartir informació clandestina, l'enterrament del veí en estat de setge, la censura política, promeses, drets i deures no complerts, la burocràcia, l'espera de cada divendres amb l'esperança frustrada, constata la solitud existencial que s'expressa amb la frase: «*El coronel no tiene quien le escriba.*» I tot això amb una figura que es va fent protagonista: el gall, amb un valor material i moral, barreja de fantasia (com en el conte de *La lletera*) i realitat; representant l'esperança, qüestionada, del Coronel i la

seva dona, partícip de la seva misèria; el gall, és el miratge de l'esperança de tot un poble sense nom, solitari (cal atendre la darrera part de l'obra: «*Dijeron que el gallo no era nuestro sino de todo el pueblo*», «*nunca había tenido algo tan vivo entre las manos*»), mig oblidat amb el vapor setmanal que l'uneix a la vida del país. Es vol major violència?

Si hagués de ressaltar dos aspectes ho faria amb l'esperança i l'espera. I fent un joc de paraules diria *esperant l'esperança* a veure si amb ella s'acompleix allò que s'espera que no és altra cosa que el dret a una vida digna; o sigui, el que correspon però no hi és ni hi serà: és a dir, la pensió amb la qual es podrà assolir el mínim, si més no, de benestar material sense la humiliació constant a què estan sotmesos (bullir pedres per semblar... o l'aprehensió que se'ns vegi tal com som); la llibertat de parlar obertament, comentar, triar (les campanades com a símbol de censura i de «necessària» avinença amb els guanyadors). El Coronel és el poble, però no es fon en ell, no esdevé un anònim, té

Rosa M. Boixareu
Vilaplana
Síndica de Greuges
de la URL

la seva identitat, la seva personalitat: és ell i la seva vida. Sí, recomano la lectura del llibre i m'atreveixo a afirmar que serà una lectura repetida.

Crítica cinematogràfica

Demostrar o mostrar?

EL CIELO ES REAL

DIRECTOR: Randall Wallace.

INTÈRPRETS: Greg Kinnear, Kelly Reilly, Thomas Haden Church, Margo Martindale, entre altres.

MÚSICA: Nick Glennie-Smith.

GÈNERE: Drama.

99 minuts.

Estats Units, 2014.

L'evangelisme nord-americà ens torna a oferir un film de pretensions apologetiques. La història, basada en un fet real, explica com un nen de quatre anys té una experiència de proximitat a la mort que el condueix a una mena de visita al cel. La pretensió d'usar aquesta experiència com a demostració que el cel és real és una aposta publicitària però també estètica i narrativa de la pel·lícula.

Todd Burpo, pastor de l'església metodista de Crossroads Wesleyan a Imperial (Nebraska), va escriure un llibre sobre l'experiència del seu fill Colton Burpo. L'infant durant una operació greu va tenir l'experiència d'estar al cel on va poder veure els seus pares a l'hospital, on es va trobar amb l'avi mort fa anys o va poder estar assegut

al costat de Jesucrist. La pel·lícula de la mà del director Randall Wallace es posa al servei de la transmissió d'un

missatge: el cel és una realitat que podem percebre en continuïtat amb la nostra experiència, això sí, perfeccionada. El director ha reconegut en diferents entrevistes el seu compromís cristià quan ha realitzat pel·lícules com *El hombre de la máscara de hierro*, o *Secretariat*. En aquest cas, seguim en la mateixa línia on es planteja un cinema per creure.

Compta amb un bon elenc d'actors: Greg Kinnear (Todd) i Kelly Reilly (Sanja) en els pares del petit, i Margo Martindale, juntament amb Thomas Haden Church, com a feligresos influents de la seva església. Desplega un guió on la intenció didàctica predomina a l'hora d'explicar la història, que busca enaltir la figura del pastor que aposta per creure el seu fill i on la resta de personatges representen les diferents objeccions com la fe raonable (Nancy) o el respecte al misteri (la ma-

re). Tot això per resoldre's en la direcció de demostrar l'existència del cel, i així anima la gent a creure.

L'estètica es mou en aquesta direcció de plans preciosistes amb un punteig sempre simètric i sobrecarregat per ressaltar el petit vident i el seu pare en un entorn bastant idíl·lic. Alguna cosa que s'extrema quan presenta el cel com un paradís d'efectes especials. El ritme televisiu també resta intensitat dramàtica al relat, que, sent massa previsible, impedeix una certa intriga, així els opositors a la visió des del principi sabem que es passaran de bàndol.

La pretensió de demostrar, en el cinema inspirat, acostuma a jugar males passades, i aquest és el cas. Que un nen innocent expliqui la seva experiència del cel sembla que en confirma l'existència, i, fins i tot, s'encerta a posar rostres humà al mateix Jesucrist. La qual cosa fa més gran el despropòsit en diluir el misteri de la vida eterna en aquesta projecció edulcorada. Més interès ofereix el cinema que, en comptes de demostrar res, es conforma indicant la presència misteriosa del que transcendeix l'ésser humà. En qualsevol cas és una pel·lícula que pot ser vista i provocar el debat comprovant novament la distància d'una certa manera de fer cinema del Hollywood cristià.

Peio Sánchez
Director del Departament
de Cinema de l'arquebisbat
de Barcelona

Des del carrer

MN. ANTONI VADELL, VICARI EPISCOPAL PER A L'EVANGELITZACIÓ DE MALLORCA

«No podem funcionar amb esquemes d'abans»

Cristina Sànchez

Mn. Antoni Vadell Ferrer és el nou vicari episcopal per a l'Evangelització de la diòcesi de Mallorca. Coordina les reflexions que s'estan duent a terme a la diòcesi al voltant de la carta pastoral del bisbe Xavier Salinas i l'exhortació apostòlica del papa Francesc. «Caminam per una Església en sortida» és el lema d'aquesta iniciativa que desembocarà en un congrés d'evangelització al novembre.

Què entenem per una «Església en sortida»?

És el lema de la carta pastoral, extret de l'exhortació apostòlica del Papa. És una Església que no vol quedar tancada en ella mateixa sinó que vol arribar a la gent, a la perifèria, als allunyats.

El Papa ens parla de les perifèries existencials. Quines són?

Aquesta és una de les concrecions que val la pena desenvolupar. Quines són, a dins la teva comunitat, a dins la teva família? Què pots fer per acostar-t'hi? O quins reptes té l'Església de Mallorca?

És un moment de canvi, per tant?

Necessitam aturar-nos i reflexionar cap on anam. I assumir aquesta clau que ens dona el Papa de ser una Església en sortida. La missió i l'evangelització són molt importants, però també hem de trobar les concrecions, els «coms». No podem funcionar amb esquemes que abans funcionaven, perquè la realitat ha canviat. I encara que és cert que l'Església té un cos doctrinal i dogmàtic, la part pastoral s'ha d'adaptar sempre. I tot això suposa un canvi de mentalitat, que no és fàcil.

En què consistirà el congrés previst per al novembre?

El congrés no vol ser un punt d'arribada. És un punt important dins aquesta reflexió. Fins i tot el bisbe Xavier considera que ha de ser molt habitual que el curs es comenci amb un congrés. No és un Sínode ni una assemblea

que acaba amb unes directrius, vol ser un punt de comunicació: ens aturam i escoltam distintes experiències que ja s'estan duent a terme i que val la pena donar a conèixer. Per altra banda podem veure i descobrir distintes experiències d'altres diòcesis. Serà una experiència d'aprenentatge.

Com es plantejarà?

Encara ho estam estudiant. Hi haurà ponències, però també el que s'anomenen comunicacions, coses pràctiques, vives. Podem pensar que hi hagi estands, qualche taller... Que sigui pos-

sible tastar coses i evidentment que cadascú hi digui la seva. Hem de trobar la manera de fer que el congrés sigui un *feedback*.

Estam en camí?

Es tracta de caminar, de no tenir por d'arriscar-nos, de comunicar-nos, d'escoltar-nos. Però és molt important anar units, cercar la comunió que és tan eclesial. L'anunci de l'evangeli ens demana fer comunitat i estrènyer els llaços de comunitat. Això no vol dir uniformitat, sinó precisament des de la diversitat cercar la comunió en l'essencial.

Pensant-ho millor

Carme Borbonés
Presidenta de
Càritas Catalunya

El risc de l'afebliment relacional

Actualment hi ha la convicció compartida que les «noves tecnologies» són garantia del manteniment i d'un enfortiment apreciable en les relacions humanes. És a dir, sembla que hauria desaparegut el risc de l'aïllament, de la pèrdua de referents, sigui quina sigui la circumstància vital de les persones. Tècnicament és cert, però en la vida diària a qualsevol lloc del planeta i en especial en el món desenvolupat, les *aparences enganyen...*

Les comunicacions, de tot tipus, poden garantir lligams afectius i identitaris, relacions vitals i reconeixement d'espais propis que ens ajuden a identificar-nos. Però també és cert que la comunicació i aquestes relacions resulten cada vegada més artificials, més efímeres fins i tot més fràgils, alhora que més arriscades, si no van acompanyades de referents palpables i contrastats que responguin a realitats consolidades i continuades, generadores de seguretat i d'equilibri emocional.

L'extrema mobilitat i la construcció cada vegada més mimètica dels espais personals, domèstics, laborals, relacionals, etc., acaben essent elements despersonalitzadors. Desapareix el valor del context propi que permet emmarcar les nostres actuacions alhora que diferenciar-les. L'espai personal íntim, tant en sentit físic com emocional, deixa de ser «espai privat», la privacitat tendeix a desaparèixer! Tot esdevé món exterior, públic i compartit, amb una constel·lació de persones que ni estan, anímicament, a prop nostre ni sovint els lligams relacionals responen a una veritable comunicació i interrelació enriquidora.

Els nous models socials es desenvolupen en escenaris sempre exteriors —físics o virtuals—, oberts, marcats per una dinàmica trepidant en contínua construcció. No hi ha lloc per a la història, per al passat, que afavoreixi la identificació d'un entorn que actui com a embolcall. I en aquestes circumstàncies, es fa difícil establir relacions humanes profundes, compartir vivències enriquidores que ofereixin seguretat. L'entorn físic i vivencial s'ha d'enfortir, s'ha de poder viure i gaudir com a propi. Aquest entorn ha de permetre construir la història de cada persona, des d'un passat conegut i un present inclusiu, acompanyat de relacions interpersonals contextualitzades i properes que permetin encarar el futur des de la confiança i l'esperança.

Rauxa

Xesco Boix

Aquest mes de juliol fa 30 anys de la mort de Xesco Boix. Als que aleshores érem nens, la seva veu, les cançons que interpretava i les rondalles que explicava ens han quedat gravades per sempre. Amb l'edat, com és natural, el gust musical s'amplia, s'enriqueix i adquireix molts matisos, però la senzillesa de la veu i la guitarra de Xesco Boix va actuar a manera de llavor musical absolutament imprescindible. Per ell vam conèixer la cançó protesta americana, les espirituals negres, moltes cançons populars catalanes i d'arreu del món o les rondalles tradicionals. En una època en què no hi havia l'oferta cultural ni lúdi-

ca actuals, la música de Xesco Boix va poder quallar molt profundament entre molts nens i joves. I així, a través de la seva música, es va educar tota una generació. Avui potser el que més ens sorprèn de Xesco Boix, i d'altres cantants d'aquell moment, és la senzillesa de la posada en escena. Amb la veu i la guitarra en tenia ben bé prou per captivar aquells que l'escoltaven, ja fossin nens o adults. En aquella riquíssima simplicitat ja hi era tot, no li calia res més. Aquella senzillesa tenia la virtut d'arribar fins al cor de qui l'escoltava i transformar-lo, ajudar-lo a ser més persona, que és en definitiva la raó de ser de la música.

Eduard Brufau

